

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ДВАНADЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина третя

Стенограма пленарного засідання
5 вересня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ДВАНADЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина третя

*Стенограма пленарного засідання
5 вересня 2024 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 5 вересня 2024 року)

Частина третя

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...7
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про відставку Міністра закордонних справ України Кулеби Д.І.»	...7
«Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А.»	...12
Заява депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність» та депутатської групи «Довіра»	...19
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про звільнення Ковалю В.С. з посади Голови Фонду державного майна України»	...18, 20
Прийняття рішення про визначення невідкладним проекту Закону України «Про публічні закупівлі» та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до нього	...25
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків»	...25
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...32

Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Сибіги А.І. Міністром закордонних справ України»	...32
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром закордонних справ України Сибігою А.І.	...40
Представлення Прем'єр-міністром України кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів України	...41
Прийняття рішення про призначення Стефанішиної О.В. на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України	...50
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – віце-прем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністром юстиції України Стефанішиною О.В.	...58
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Кулеби О.В. на посаду Віце-прем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій України»	...59
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – віце-прем'єр-міністром з відновлення України – міністром розвитку громад та територій України Кулебою О.В.	...64
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Гринчук С.В. на посаду Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України»	...64
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром захисту довкілля та природних ресурсів України Гринчук С.В.	...69
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Бідного М.В. на посаду Міністра молоді та спорту України»	...70

Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром молоді та спорту України Бідним М.В.	...76
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Точицького М.С. на посаду Міністра культури та стратегічних комунікацій України»	...76
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром культури та стратегічних комунікацій України Точицьким М.С.	...80
Прийняття постанови Верховної Ради України «Про призначення Калмикової Н.Ф. на посаду Міністра у справах ветеранів України»	...81
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром у справах ветеранів України Калмиковою Н.Ф.	...87
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Сметаніна Г.В. на посаду Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України»	...87
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром з питань стратегічних галузей промисловості України Сметаніним Г.В.	...92
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про призначення Ковалю В.С. на посаду Міністра аграрної політики та продовольства України»	...93
Складення присяги членом Кабінету Міністрів України – міністром аграрної політики та продовольства України Ковалем В.С.	...98

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
5 вересня 2024 року, 11 година 36 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль та члени уряду. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у нашого колеги, дуже досвідченого парламентарія, Сергія Владиславовича Соболева *(Оплески)*. Вітаємо колегу, який особисто долучився до прийняття найважливіших для нашої країни документів – Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності України. Бажаємо імениннику міцного здоров'я, наснаги, нових звершень на благо України *(Оплески)*.

За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 925-а доба героїчної оборони України проти повномасштабного збройного вторгнення російської федерації. Висловлюємо глибоку вдячність нашим героїчним силам безпеки та оборони за відвагу, мужність, самовідданість і захист України від постійних атак ворога. Подвиг наших захисників і захисниць навечно вписаний в історію України та завжди нагадуватиме нашим нащадкам, якою ціною здобувається незалежне європейське майбутнє.

Пропоную вшанувати хвилиною мовчання пам'ять полеглих за Україну воїнів, усіх мирних мешканців наших міст і сіл, які стали жертвами злочинних дій російських окупантів.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком засідання пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 211.

Проголосували: за – 211, проти – 4, утрималися – 1.

Ще раз звертаюся до всіх колег з закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді та не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Перелік питань, попередньо узгоджений Погоджувальною радою, вам надано, переходимо до його розгляду.

Перше питання порядку денного – проект Постанови «Про відставку Міністра закордонних справ України Кулеби Д.І.» ([№ 12007](#)).

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України.

4 вересня 2024 року Кулеба Дмитро Іванович відповідно до положень чинного законодавства подав до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти його відставку з посади міністра закордонних справ України. Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва розглянув зазначену заяву. За наслідками її розгляду зареєстровано проект Постанови «Про відставку Міністра закордонних справ України Кулеби Д.І.» ([№ 12007](#)). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включаються до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 206.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оскільки міністр відсутній, переходимо відразу до співдоповіді голови комітету (*Шум у залі*). З процедури під час розгляду питання слово не надається.

На трибуну для доповіді запрошується голова комітету Мережко Олександр Олександрович.

Міністр відсутній не з наших причин. Він був запрошений для доповіді.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Руслана Олексійовича Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 4 вересня 2024 року розглянув заяву міністра закордонних справ України Кулеби Дмитра Івановича про відставку із займаної посади.

За результатами розгляду, керуючись положеннями пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, члени комітету народні депутати України прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти відставку Кулеби Дмитра Івановича з посади міністра закордонних справ України.

Принагідно хотілося б подякувати Дмитру Івановичу за дуже плідну і конструктивну співпрацю з нашим комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, стосовно пана Кулеби. Він фаховий дипломат, якого ми давно знаємо, і дуже сумно, що ця система ламає людей. Адже пан Кулеба був європейським дипломатом, сповідував принципи транспарентності, прозорості, підзвітності. Міністр МЗС уряду Зеленського-Шмигала не прийшов звітувати навіть в профільний комітет. Ми не можемо розглядати його відставку, адже, якщо пан Кулеба зараз, наприклад, перебуває на лікарняному, то може скластися така ситуація, що в країні буде два міністри закордонних справ. Тому ми дуже просимо все-таки дотримуватися процедури.

А тепер не про прізвища, а про інституції. Безумовно, Міністерство закордонних справ в країні, яка воює, є одним із ключових міністерств. І ми хочемо подякувати українським дипломатам за велику роботу щодо захисту територіальної цілісності і суверенітету України. Водночас наполягаємо на тому, що міжпарламентська дипломатія є важливою складовою нашої спільної боротьби за захист України, отримання Україною зброї, посилення санкцій. Саме в цих питаннях ми очікували завжди і від пана міністра, і від міністерства більшої

підтримки і співпраці з парламентом щодо не блокування міжпарламентської дипломатії, а її розширення. Це перше.

Друге. Очевидно, що Глобальний Південь – це важливо, але більш важливими для нас сьогодні є країни ЄС і НАТО, які й досі не надали нам права користуватися дальнобійною зброєю на території російської федерації та не прийняли інших важливих рішень для нас. Тому вважаємо, що і Міністерство закордонних справ, і всі ми маємо зосередитися саме на цьому. Ну, і всіх міністрів ми закликаємо шанувати європейські принципи і бути підзвітними парламенту, тому що тільки так можна стати членом ЄС і НАТО, тільки так...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день! Прошу передати слово Богдану Яременку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яременко Богдан Васильович.

ЯРЕМЕНКО Б.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Фракція «Слуга народу». Шановні колеги, як колишній кар'єрний дипломат свого часу я дивився на Дмитра Кулебу як на молодшого і перспективного колегу. За останні чотири роки із молодшого і перспективного колеги Дмитро Кулеба перетворився для мене на взірць дипломата, одного із найкращих в історії нашої країни міністра закордонних справ, який в надзвичайних умовах війни разом із Міністерством закордонних справ України, разом з керівництвом Офісу Президента виконував і виконує найважливіше, найскладніше завдання – пошук міжнародних іноземних ресурсів для підтримки нашої боротьби.

Хочу скористатися цим виступом і в день, коли ми розглядаємо заяву про відставку Дмитра Івановича Кулеби, ще раз подякувати йому за роботу, яку він робив чесно, гідно, професійно. Він та українська дипломатія цього буремного періоду війни увійдуть в історію нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! У продовження нашого

вчорашнього діалогу, на мій суб'єктивний погляд, в рамках великого урядового перебалансування ця відставка є ключовою. Це стратегічне рішення і я поясню, в чому стратегічність. Я так розумію, Верховний Головнокомандувач вносить цю ініціативу. Чому це так важливо? Тому що на сьогодні на дипломатичному, зовнішньополітичному фундаменті і рівні визначається, зокрема, економічне і бюджетне планування всередині України. Один простий приклад. Були певні дипломатичні негативні зрушення, наприклад, у відносинах зі Сполученими Штатами Америки, коли Сенат і Конгрес Сполучених Штатів Америки не внесли відповідні зміни до свого бюджету. І що ми бачимо? Зменшення надходжень фінансових ресурсів, кредитних ресурсів від Сполучених Штатів Америки до державного бюджету України. Мінфін фіксує, якщо, наприклад, у 2022 та 2023 роках ми отримували від Сполучених Штатів Америки до бюджету України 12, 11 мільярдів доларів, то в цьому році тільки 3,9 мільярда доларів. Повторюся, велике дипломатичне перебалансування на часі, тому що дуже важливо перебалансувати ті політичні майданчики, які на сьогодні також втрачають свою актуальність.

Ми бачили, як нинішній міністр закордонних справ і його міністерство, не знаю, чи в силу своєї професійної діяльності, чи десь безвідповідальності, не зовсім конкурентно провели і реалізували конференцію щодо Формули миру, де розглядалися лише три питання із десяти, які ініціював наш Верховний Головнокомандувач. Так само є питання і щодо Кримської платформи, якою займався нинішній міністр закордонних справ.

Тому вже в побажання новому міністру, який займатиметься цими питаннями, треба повністю перебалансувати зовнішньополітичну і зовнішньоекономічну політику, запропонувати нову доктрину, яка даватиме нам позитивний результат, особливо в умовах воєнного стану.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль, фракція «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Я слабо розумію, як можна після п'яти років роботи з народними депутатами, які жодного разу не відмовили щодо будь-якої ратифікації, збільшували бюджет міністерства, не прийти і не прозвітувати. Я вважаю, що це неповага. Відверто кажучи, така сама неповага, як і в позиції міністерства

щодо офіційних дипломатичних паспортів. І я не пам'ятаю жодного разу позиції міністра стосовно заборони на виїзд народних депутатів за кордон для представлення парламентської дипломатії. Жодного!

Тому я сподіваюся, всі «собаки вигуляні», парламент більше не повторить такої помилки. Ми наполягаємо на тому, щоб кожна посадова особа, яку сьогодні запропоновано до звільнення, а таких не так багато, має прийти сюди та відзвітувати протягом 5 хвилин. Після років роботи з цим парламентом можна точно знайти 5 хвилин, як мінімум, для того, щоб прозвітувати про свою роботу.

За всіх позитивних бравад стосовно міністра, мені здається, парламенту треба переглянути повноваження щодо викликів посадових осіб для звіту. Наступного разу, якщо людина не хоче приходити сюди, то нехай її приводять наші шановні поліцейські.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще фракції і групи, які бажають виступити? Немає. Тоді переходимо до голосування, шановні колеги. Запросіть депутатів до залу. Прошу зайняти свої місця. Колеги екологічного напрямку, поверніться, будь ласка, до голосування.

Отже, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини другої статті 115 Конституції України, пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відставку Міністра закордонних справ України Кулеби Д.І.» ([№ 12007](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дмитро Олександрович Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Олександр Сергійовичу, скажіть, будь ласка, чи є у вас письмова відповідь, інформація, чому сьогодні не було міністра Кулеби? Тому що, якщо людина знаходиться, наприклад, у відрядженні або на лікарняному, або щось інше, у зв'язку з чим вона не може бути присутньою на пленарному засіданні Верховної Ради України, то Верховна Рада не може її звільнити, особливо тоді, коли йдеться про лікарняний. У такому випадку ми порушуємо, у тому числі й трудове законодавство. Чи є у вас інформація, чому до Верховної Ради не прийшов міністр?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми звернемося до Апарату з проханням підготувати цю інформацію в письмовому вигляді і надіслати її шановним народним депутатам шляхом електронної комунікації.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту Постанови «Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А.» ([№ 12011](#)).

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про відставку членів Кабінету Міністрів України.

4 вересня 2024 року відповідно до положень чинного законодавства Верещук Ірина Андріївна передала до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти її відставку з посади віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин розглянув зазначену заяву. За наслідками її розгляду зареєстровано проект Постанови «Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А.» (№ 12011). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України даний проект постанови включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою з наданням слова для виступу віце-прем'єр-міністру України до 3 хвилин. Прошу голосувати.
«За» – 254.

Рішення прийнято.

До слова запрошується віце-прем'єр-міністр України з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук Ірина Андріївна (*Оплески*).
Будь ласка, 3 хвилини.

ВЕРЕЩУК І.А., віце-прем'єр-міністр України – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Дякую. Шановні колеги і колежанки, в листопаді 2021 року я стояла перед вами тут, на цій трибуні, і ви мене підтримали на посаду віце-прем'єр-міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. З того часу минуло майже три важкі роки. Нам багато чого вдалося, були і досягнення, і помилки.

Одне з найбільших досягнень, я вважаю, це побудова ефективної системи гуманітарного реагування на виклики, які перед нами постали у лютому 2022 року. І я вам за це дуже дякую, бо без вас цього не сталося б. Цю систему визнають у світі, визнають наші міжнародні партнери. А найголовніше, я точно

знаю, що люди нам дякують. Вони дякують, що ви, шановні депутати, разом з нашим міністерством, пліч-о-пліч, допомагаєте внутрішньо переміщеним особам, рятуєте дітей, повертаєте їх з депортації, виступаєте за кордоном на різних платформах і відстоюєте наших дітей, полонених, цивільних, зниклих безвісти. Величезне вам за це людське дякую! (*Оплески*).

Я залишаюся з вами, дуже ціную кожного. Я йду працювати в Офіс Президента України, займатимуся тим, чим займалася на посаді віце-прем'єр-міністра, а саме: дітьми, внутрішньо переміщеними особами, міжнародним гуманітарним правом – тим, що ми робимо в наших штабах, які і далі функціонуватимуть, за що дуже вам дякую (*Оплески*).

Слава Україні! Я на вас дуже розраховую. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Ірино Андріївно. Дякуємо, що ви ці п'ять років працюєте в нашій команді (*Оплески*).

Для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Андрій Вікторович Задорожний. Будь ласка.

ЗАДОРОЖНИЙ А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! За дорученням керівництва Верховної Ради України комітет на своєму засіданні, проведеному 5 вересня 2024 року, розглянув повторну заяву віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук Ірини Андріївни про відставку із займаної посади.

За результатами розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти відставку віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук Ірини Андріївни. Комітет як профільний для Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України висловлює вдячність Ірині Андріївні за плідну співпрацю. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий, прошу передати слово народному депутату Максиму Ткаченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка, з трибуни.

ТКАЧЕНКО М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ірино Андріївно, звертаємося до вас з подякою за вашу роботу спочатку в цьому залі, потім в Кабінеті Міністрів. Дякуємо за вашу підтримку всіх постраждалих, і йдеться не тільки про внутрішньо переміщених осіб. Як то кажуть, відпускаємо вас за умови, що ми продовжимо нашу плідну співпрацю, продовжимо допомагати людям з працевлаштуванням, житлом, навчанням. Ми говоримо про майбутнє міністерство єдності, про те, що хочемо повернути людей в країну. Але давайте робити все для того, щоб наші люди, внутрішньо переміщені особи, не їхали з країни. Ми знаємо, на жаль, є відсоток людей, які сьогодні або повертаються в окупацію, до себе додому, або їдуть за кордон. Маємо всі разом зробити все для того, щоб це зупинити і допомагати цим людям всередині країни.

Дякуємо вам.

Будь ласка, Павле, продовж виступ.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ми поділили час. Ірино Андріївно, хочу сказати, що ви є найкращим прикладом комунікації між урядом і Верховною Радою, депутатами і міністром (*Оплески*). Я хочу подякувати вам за те, що у складний час ви підхопили важку тему – діти, і очолювали два роки поспіль Координаційний штаб з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану, допомагали виконувати оперативні завдання, часто з'єднували міністерства, робили все те, що має робити справжній віце-прем'єр-міністр.

Я дуже вдячний Президенту України, який в Офісі Президента саме вам доручив займатися питаннями дітей. Сподіваюся, все те, що ви напрацювали в уряді, візьмете з собою і далі застосовуватимете в роботі, а ми вам будемо активно в цьому допомагати. Запрошуйте нас і далі для комунікації.

Дякую. Слава Україні! Разом до перемоги! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Але роблю зауваження. Не можна двічі передавати слово, навіть в таких приємних ситуаціях. Наступного разу змушений буду зупинити.

Далі Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).
Прошу передати слово Колтуновичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Пані Ірину знаю ще до нашого парламентського середовища, з наукової стежини. Також можна багато чого хорошого сказати, але я хотів би змінити компліментарний тон, який задали попередні виступаючі, тому що результати діяльності даного міністерства, Кабінету Міністрів у цілому, в цьому напрямі, м'яко кажучи... Я вчора вже приводив ці цифри, просто у нас було негативне голосування, ми сьогодні переголосовуємо.

Перший і найважливіший момент стосується внутрішньо переміщених осіб, про що вчора вже казали. Кабінет Міністрів зменшив кількість осіб, які отримують допомогу, з 2,5 мільйона до 1,2 мільйона. Був період, коли ця цифра була знижена до 700 тисяч осіб. Але у нас кількість внутрішньо переміщених осіб не зменшилася. Тобто це неприйнятна цифра і тенденція має бути змінена в бюджеті на 2025 рік, і ми обов'язково будемо на цьому наполягати.

Другий момент. Якщо ми беремо загальне співвідношення, є різні методології оцінки щодо кількості внутрішньо переміщених осіб як міжнародними організаціями, так і нашим міністерством всередині країни. Від 5 до 7 мільйонів осіб нараховується як внутрішньо переміщені, а отримують допомогу лише 1,2 мільйона. Тобто треба максимально мінімізувати паперове навантаження на людей, які втратили свої документи. Немає нічого складного в тому, щоб вони максимально швидко і просто отримували цю допомогу.

Ще один дуже важливий момент, про який ми вчора також казали. Реінтеграція, на жаль, не вдалася. Коли ми давали вам певний мандат довіри, здається, ще у 2020 чи 2021 році, до великої війни, ми мали на меті, що будемо реінтегрувати території, Україна повернеться і в Донецьк, і в Луганськ, на інші наші території. Сьогодні ми маємо сфокусуватися на підтримці внутрішньо переміщених осіб і всіх тих, хто потребує допомоги від держави на загальнонаціональному рівні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Федина. З місця? Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ви знаєте, знову спостерігаєш шизофренічний розлад. Якщо вам так підходить міністерка, якщо ви всі їй такі овації влаштовуєте, тоді чому ви її звільняєте? Таке враження, що ви не розумієте, що це виглядає абсолютно дико.

Наступне. Добре, що хоч з другого разу, але пані міністерка таки прийшла до Верховної Ради. Направду, хотілося б, щоб її не просто звільнили і перевели в Офіс Президента, а щоб вона відповідала за свої дії. Давайте чесно, ми не маємо жодної відповіді, жодного розслідування і жодної відповідальності за те, що під егідою пані Верещук розмінювався Чонгар, облаштовувалися КПП напередодні повномасштабного вторгнення, клався асфальт, витрачалися 250 мільйонів гривень, які могли б вкластися в безпеку і оборону, і 14 лютого, коли весь світ попереджав, що буде вторгнення, вона красиво відкривала шатли до Криму, по суті, прокладаючи дорогу до швидкої окупації півдня України.

Далі. Ми зараз маємо дику ситуацію, коли евакуація з Курщини – ура-ура, коли біженці з Курщини – треба допомога, а коли треба було говорити про евакуацію з Бучі чи Ірпеня – тотальна мовчанка, закликали сидіти на місцях, щоб людей вбивали. Маємо ситуацію, коли внутрішньо переміщені особи мусять повертатися на окуповані території, тому що в них немає підтримки від держави, немає надії на те, що держава їх підтримуватиме. І, перепрошую, саме пані Верещук відповідає за ці політики та за їх реалізацію.

Станом на зараз, я розумію, Офіс Президента абсолютно підтримує всі ці речі, забираючи пані Верещук до себе. Пані Верещук, звичайно, не слухає, але якщо забирають в ОПУ, значить Президент має відповідати за розмінування Чонгару, облаштування широкої дороги для окупанта, і те, що наші...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванно Орестівно, з процедури після розгляду питання. Івченко, фракція «Батьківщина». Будь ласка. Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні головуючий, президіє, народні депутати! Шановна пані Ірино, справді, приємно, сьогодні бачити вас тут, у сесійному залі. Заради справедливості, ви була чи не єдина чиновниця, до якої можна було додзвонитися в лютому, березні, квітні 2022 року, і це підтвердить багато колег. До речі, Сергій Рахманін як колега підтвердить, що справді до вас можна було додзвонитися. Це позитив.

Якщо говорити про політику, заради об'єктивності, багато питань було вирішено позитивно, в тому числі штабом, який ви очолюєте, щодо того, як проводиться евакуація. Але є одне риторичне запитання. У вас є багато

напрацювань, чому ви подали у відставку, пані Ірино? Нам вас не вистачатиме. Можливо, ви написали заяву під тиском? Ваш досвід потрібен саме на такій посаді. Ви віце-прем'єр-міністр, виконуєте дуже багато важливих завдань. Ви сказали про помилки, а вони є в того, хто працює.

Стосовно внутрішньо переміщених осіб. Це проблема не лише ваша, а й Міністерства соціальної політики та інших. Чому зменшили, забрали тих нещасних 2 тисячі гривень на дорослого та 3 тисячі гривень на дитину або людину з інвалідністю? Вони що, працевлаштовані чи найшли житло? Є проблема. Наразі проводиться активна евакуація, і, дякуючи вам, з донецького напрямку евакуюються на Хмельниччину, Львівщину, інші території. Чи зможете ви, працюючи в шанованому Офісі Президента, маючи достатньо повноважень, опікуватися цією темою? Хто прийде вам на заміну? Ми переживаємо, чи зможе та людина продовжити всі ті ваші напрацювання? Хочу вірити, що так. Бажаю вам успіху!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є ще бажаючі від фракцій і груп висловитися? Немає. Тоді переходимо до голосування, шановні колеги. Запросіть депутатів до залу, займіть, будь ласка, місця.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини другої статті 115 Конституції України, пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Верещук І.А.» ([№ 12011](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Наступний пункт питання порядку денного... (*Шум у залі*). А, ще Іванна Орестівна. Вибачте, будь ласка.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе – з процедури. Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Я щодо порядку ведення. Пане головуючий, пане Олександр, звертаюся до вас з проханням звернути увагу тих міністрів, які або призначаються, або звільняються, на те, що, коли народні депутати висловлюють їм якісь побажання або критичні зауваження, вони в цей час мають не влаштовувати фотосесії в залі, а уважно слухати, бо, можливо, треба буде відреагувати. Ще раз звертаю вашу увагу на те, щоб члени Кабінету Міністрів, які сьогодні нарешті з'явилися, вели себе етично щодо парламенту, як представники інституції, яка є підзвітна Верховній Раді України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за це слухне зауваження, Іванно Орестівно.

Звертаюся до міністрів, членів уряду, кандидатів на посади міністрів з проханням дотримуватися правил поведінки в сесійному залі Верховної Ради України. Але так само звертаюся і до народних депутатів з тим, що і Регламентом і, так би мовити, етикою не передбачається, наприклад, прямих трансляцій із залу засідань та решти речей, які інколи роблять народні депутати, крім селфі. Селфі, думаю, можна робити, якщо це не заважає процесу.

Ірино Володимирівно, ви з процедури чи щодо порядку ведення?

Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, я хочу наголосити, що фракція «Європейська солідарність» вітає той факт, що на вчорашню вимогу нашої фракції сьогодні з'явилися в залі урядовці, які написали заяви про відставку. Це не є звіти, але ми вітаємо той факт, що, принаймні, вони тут 2 хвилини виступають.

Щодо ведення. Пане головуючий, якби фракція «Європейська солідарність» дозволила собі всім складом вийти до трибуни для виступів по 15 секунд (у сукупності 2 хвилини) з подяками та аплодисментами, ви перервали б цей виступ, і були б абсолютно праві. Ми висловлюємо вам рішучий протест щодо подвійних стандартів. Ви весь час помічаєте кожному блоху на опозиції, а оцього, знаєте, тут «блохастого» першого сектору, який творить, що завгодно, не помічаєте. Припиніть це робити. Має бути закон і Регламент один для всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так і буде, Ірино Володимирівно. Прошу не ображати колег порівнянням з комахами, воно може бути образливим для них.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади Голови Фонду державного майна України.

4 вересня 2024 року відповідно до положень чинного законодавства Голова Фонду державного майна України Віталій Станіславович Коваль подав до Верховної Ради України заяву з проханням звільнити його з займаної посади. Комітет з питань економічного розвитку розглянув зазначену заяву. За наслідками розгляду у Верховній Раді України зареєстрований проект Постанови «Про звільнення Ковалья В.С. з посади Голови Фонду державного майна України» ([№ 12009](#)). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії без голосування.

Шановні колеги, у Києві оголошено повітряну тривогу. Прошу всіх пройти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочих

місцях. Продовження пленарного засідання розпочнеться через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги.

Ми вже почали розгляд питання, тому після повернення на робочі місця будемо голосувати за розгляд цього питання за скороченою процедурою і розглядатимемо його.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершилася повітряна тривога. Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ми продовжуємо наше пленарне засідання. Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Колеги, від фракції «Європейська солідарність» та групи «Довіра» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ. А оскільки ми ще фактично не розпочали розгляд питання, давайте послухаємо виступ.

Софія Федина. Будь ласка, 3 хвилини.

ФЕДИНА С.Р. Шановні колеги, кому небайдуже питання депортації українців Закерзоння, запрошую доєднатися до нас біля трибуни.

Я хотіла б нагадати, що цієї неділі, тобто у другу неділю вересня, встановлено День вшанування депортованих українців з території Закерзоння у 1944-1951 роках. Злочин комуністичних режимів тогочасної України і Польщі проти українців – депортація понад 700 тисяч українців Закерзоння за єдиною ознакою – українець. Ці люди були викинуті із рідних домівок. Дуже часто в них було дві години на збори своїх речей без права повернення додому.

На жаль, так сталося, що за часів «совєтської» влади, а пізніше за часів уже й незалежної України, ніяк не доходили руки до прийняття закону, щоб засудити цей злочин на рівні Української держави. Багато хто каже, що поляки мають зробити це перші. Нагадаю, на рівні Сенату вони засудили акцію «Вісла» як депортацію українців. Україна ж, на жаль, покладаючи квіти до пам'ятників, відкриваючи різні таблички, і досі на рівні держави не захистила права тих, кого депортували.

Станом на зараз із них залишаються одиниці, і через те, що комуністичний злочин, на жаль, не був засуджений, він повторився і неодноразово. На 70-ті роковини депортації українців Закерзоння в 2014 році московська федерація атакувала Луганщину і Донеччину, де були розселені українці Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини, і вони тоді знову втратили рідну землю. Збройні Сили України змогли звільнити окремі села, але у 2022 році почалася новітня окупація московською ордою. Непокараний злочин множиться, невизнаний і незасуджений злочин має тенденцію до неодноразового повторення.

Ми сьогодні маємо дбати за майбутнє Української держави. Але без фіксування історичної правди, без засудження злочинців, у даному випадку комуністичного режиму, ми не зможемо переступити цю сторінку нашої історії і рухатися далі. Я вас усіх закликаю цієї неділі, де і в яких регіонах ви не були б, написати пости, вийти до пам'ятників і вшанувати пам'ять депортованих та підтримати нащадків тих одиниць, які залишилися, бо наша пам'ять робить нас сильнішими, а в майбутньому якнайшвидше прийняти законопроект [№ 2038](#).

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду проекту Постанови Верховної Ради України «Про звільнення Ковалю В.С. з посади Голови Фонду державного майна України» ([№ 12009](#)).

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади Голови Фонду державного майна України.

4 вересня 2024 року відповідно до положень чинного законодавства Голова Фонду державного майна України Віталій Станіславович Коваль подав до Верховної Ради України заяву з проханням звільнити його з займаної посади. Комітет з питань економічного розвитку розглянув зазначену заяву. За наслідками розгляду у Верховній Раді України зареєстровано проект Постанови «Про звільнення Ковалю В.С. з посади Голови Фонду державного майна України» ([№ 12009](#)). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Пропоную розглянути цей проект постанови за скороченою процедурою з наданням слова для виступу Голові Фонду державного майна України до 2 хвилин. Прошу голосувати.

«За» – 222.

Рішення прийнято.

До слова запрошується Голова Фонду державного майна України Віталій Станіславович Коваль. Будь ласка, 2 хвилини.

КОВАЛЬ В.С., Голова Фонду державного майна України. Добрий день, пане головуєчий! Добрий день, шановні народні депутати! Приємно прозвітувати про роботу Фонду державного майна за період мого очільництва. Почну з подяки насамперед Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку за підтримку, дуже дієву, конструктивну і правильну співпрацю, а всьому депутатському корпусу за те, що ми разом з вами внесли

ключові поправки до законопроектів, щоб Фонд державного майна набув інституційної спроможності і рухався далі.

Основні задачі, які стояли перед нами. Перше. Відновити велику приватизацію. Звітую, велику приватизацію в Україні відновлено. Вперше в історії України ми проведемо велику приватизацію на платформі *ProZorro*. Тобто не буде тремтячих рук в сумнівних кабінетах, буде відкрита і зрозуміла процедура. Вже 18 вересня буде виставлений на аукціон перший лот великої приватизації – готель «Україна», 9 жовтня – АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія». Велика приватизація в дії.

Друге. Санкційне майно – новий напрям, який не був типовим для Фонду державного майна, але сьогодні націоналізовані активи, і вже принесли 536 мільйонів гривень до казни держави. Ці кошти йдуть у Фонд ліквідації наслідків збройної агресії, який є джерелом відновлення.

Третє. Мала приватизація. Ми вийшли за цей період на рекордний показник – 5,5 учасника на один аукціон. Малий, середній бізнес вірить у приватизацію. Це рекордна кількість. Для порівняння: до 2019 року середня кількість учасників була на рівні 2,6. Тобто ми збільшили присутність учасників на аукціонах в 2 рази. На сьогодні вже проведено 274 успішних аукціони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість звершити.

КОВАЛЬ В.С. Я завершу тезу. Друзі, найбільше завдання, яке виконано, – ми разом створили відкритий, повністю прозорий процес приватизації оренди державних земель. 30 серпня оголошені аукціони з оренди державної землі. Перший аукціон відбудеться 1 жовтня 2024 року. І держава щороку отримуватиме прозорі кошти від оренди державної землі. У цьому році ми очікуємо надходження до бюджету на рівні 1 мільярда гривень, у наступних роках – кількох мільярдів щорічно, при тому, що державна земля залишається у власності держави. Є ще, про що сказати, але, розумію, є регламент.

Дякую вам за співпрацю. З чистою совістю, з відкритим серцем і з впевненістю в завтрашньому дні іду далі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку... (*Шум у залі*). О'кей, до слова запрошується заступник голови Комітету з питань економічного розвитку Олексій Мовчан. Будь ласка.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, з Віталієм Станіславовичем майже рік ми працювали над реформами Фонду державного майна і предметами його відання. Особисто я оцінюю роботу Голови

Фонду держмайна, як позитивну. Перед нами стоїть ще багато задач: провести велику приватизацію, збільшити обсяги малої приватизації, зменшити кількість державних підприємств, провести корпоратизацію державних компаній, порахувати, провести інвентаризацію державної власності в Україні, ліквідувати там корупцію, запустити якісний продаж санкційних активів. І вже є перші приклади: очікуємо продаж великих об'єктів – ТРЦ *Ocean Plaza*, ТОВ «Аерос» та багато інших, насамперед, для того, щоб, по-перше, наша економіка працювала як швейцарський годинник, по-друге, щоб більше коштів надходило до державного бюджету.

Багато якісної роботи було зроблено за цей рік. Я хотів би сказати, що Комітет економічного розвитку очікує якісних результатів і в подальшій роботі Фонду державного майна України та його команди, хто б не був його очільником. Ми маємо вектор розвитку, розуміємо це, будемо поряд і підтримуватимемо того Голову Фонду державного майна, якого призначить цей зал.

Дякую, шановні колеги. Прошу підтримати звільнення Віталія Станіславовича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.
Прощук Едуард, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ПРОЩУК Е.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 85, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Віталію Станіславовичу, хотів би вам подякувати за вашу працю на посаді Голови Фонду державного майна України. За цей короткий період часу ви показали ефективність і професіоналізм, є відповідні результати, про які ви згадали у своєму звіті. Ви претендуєте на дуже відповідальну посаду. З вашим досвідом, життєвим шляхом, впевнений, і на новій посаді вам вдасться показати результат, вкрай необхідний для нашої країни.

Дякую вам за вашу працю, за співпрацю з парламентом і за те, що ми разом робимо такі важливі зміни для нашої країни. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ларін, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ЛАРІН С.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово моєму колезі Скорику Миколі Леонідовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Скорик.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановна президіє! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Наша група і вчора навіть за відсутності пана Ковалю голосувала за його звільнення. Ми вважаємо, що це правильно, і проголосуємо й сьогодні.

Що стосується його звіту, то мені, чесно кажучи, незрозуміло, якщо так все добре, тоді чому ми його звільняємо. Як на мене, у звіті мали б бути показники (цифри) надходження від продажу державної власності, показники використання державної власності, а саме як ефективно використовуються державні підприємства.

І найголовніше, нагадаю, про це вчора говорив мій колега пан Колтунович за відсутності пана Ковалю, – п'ять років існує парламент, в якому немає Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації, яка була у всіх скликаннях, не маємо переліку стратегічних підприємств, які не підлягають приватизації, що було головним запобіжником від грабіжництва державної власності за всіх часів, за всіх каденцій. Ми не розуміємо, що відбувається з державною власністю, і, чесно кажучи, прослухавши доповідь, я так цього і не зрозумів.

Мені дуже хотілося б, щоб новий кандидат на цю посаду розумів свою відповідальність за державну власність, яка є надбанням всього народу України, надбанням майбутніх поколінь.

Ми маємо розуміти позицію щодо переліку підприємств стратегічного значення, які не підлягають приватизації. В усіх нормальних країнах з сильною економікою є дуже сильний державний сектор. Розмови про те, що все має бути тільки приватне, – це для тих економік, які розвиваються. Пам'ятаємо, у Великій Британії, Франції, Сполучених Штатах Америки дуже сильний державний сектор.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв, фракція «Європейська солідарність».

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Сьогодні звільнення чиновників перевернуло все з ніг на голову. Мабуть, для вас це не нове, а мене дуже дивує. Отже, про нинішнього очільника Фонду державного майна. Я вчора казала, що в травні 2023 року ви 231 голосом

прийняли закон про так звану велику реформу Фонду державного майна. Ця особа у листопаді 2023 року очолила дану інституцію. Та він тільки почав розбиратися в якихось питаннях, і найголовнішу реформу, про яку ви тут розповідали, підскакуючи від задоволення, в тому числі й профільний комітет, вибачте мене, будь ласка, не закінчив, і не вистачило сил сказати, що ця реформа не принесе користі Фонду державного майна. Тому вам і подобаються такі мовчазні нові менеджери. А мені здається, що на цих посадах мають бути люди, які мають право голосу, силу волі і можуть сказати: люди, поверніться, бо я не можу закінчити цю реформу, тому що всі рішення приймають тільки централізовано, а в мене немає регіональних відділень. Оце було б правильно, оце було б достойно.

Тепер про те, чим ви хвалилися. Вже третій раз лунає в цьому залі питання, де перелік об'єктів, які не підлягають приватизації. Під час війни це економічна і державна безпека. Ви зробили його? Скажіть, будь ласка, на якому етапі створення цього реєстру?

Ви зараз говорите про безпрецедентний приклад здачі в оренду земель державної власності. Але ви мовчите, що всі доходи, крім 12 відсотків, йтимуть у компанію, яка їх розподілятиме на всякі політичні забаганки в майбутньому. Ви це не розумієте? Ви ж економіст, ви ж працюєте у Фонді державного майна. Скажіть, будь ласка, ви що, не знаєте, що зараз об'єкти, які виставляєте, навіть не проходять оцінки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановна президіє! Шановні колеги! Пана Ковалю наші команда знає як керівника Рівненської обласної адміністрації, а потім вже військової, бо він і команда, незважаючи на політичні розбіжності, першими прийняли виклики широкомасштабної війни. І ми вам за це дякуємо. Після того, як ви очолили Фонд державного майна, минув короткий термін, і ми розуміємо, складно оцінити роботу, але є певні позитивні тенденції щодо, наприклад, аукціонів з продажу об'єктів. Це позитивно. Але команда «Батьківщини» має своє бачення щодо приватизації в цілому і приватизації під час дії воєнного стану. Ми вважаємо, держава має продемонструвати ефективність управління державним майном (не розпродувати просто так, особливо під час дії воєнного стану те, що в майбутньому може стати стратегічними об'єктами) та удосконалення законодавства, що залежить від Верховної Ради.

Приватизація дуже обережна річ. Це належать не владі, не уряду, а всьому українському народу, особливо коли йдеться про підприємства і об'єкти, які роками були власністю українського народу, там працювало багато людей. Дуже важливо думати про відновлення виробництва, забезпечення робочими місцями тих людей, які інколи вивільняються, дуже важливим є збереження специфікацій виробництва у разі його продажу.

Пану Ковалю ми бажаємо успіхів уже на новій посаді, а тут фракція «Батьківщина» буде чітко дивитися, хто прийде у фонд і як керуватиме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Запросіть депутатів до залу, займіть свої місця.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини першої статті 7 Закону України «Про Фонд державного майна України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Ковалю В.С. з посади Голови Фонду державного майна України» ([№ 12009](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про публічні закупівлі» ([№ 11520](#)). Тут процедурне питання, тому без обговорення. Ми його зараз швидко приймемо.

Ідеться про скорочення термінів внесення альтернативних законопроектів до законопроекту № 11520.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про визначення проекту Закону «Про публічні закупівлі» (№ 11520) невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до початку розгляду питання. Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків» ([№ 11474](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів і від комітету запрошується Гетманцев Данило Олександрович. Будь ласка, 4 хвилини.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні

колеги, почну з нашої улюбленої пропозиції від комітету. Комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти цей законопроект за основу і скоротити строки його підготовки до другого читання.

А тепер по суті законопроекту. Дуже важливо, і хочу, щоб фракція «Батьківщина» звернула увагу на те, що я зараз казатиму з трибуни. У ході консультацій, які ми проводили між фракціями до прийняття цього законопроекту в першому читанні, ми погодили внесення до другого читання спільної поправки, відповідно до якої дія закону не розповсюджуватиметься на акціонерні товариства «Укресімбанк» та «Ощадбанк». Цей законопроект не про продаж державних банків, тому давайте не створювати тут зайві міфи.

Про що ж даний законопроект? Він про те, аби ми в чинному законодавстві передбачили всі особливості процедури продажу державних банків, тих банків, які на сьогодні за своїми активами в структурі банківської системи становлять понад 60 відсотків. Це безпрецедентний і неправильний стан банківської системи, і ми всі розуміємо, що, з одного боку, це додаткові ризики для держави, а з іншого боку, держава ніколи не була і напевно не буде ефективнішим власником, аніж приватний капітал. Тому, врешті-решт, ми повинні позбутися державної власності на наші державні банки і передати їх ефективнішому власнику. Саме це передбачається законопроектом про внесення змін до відповідних законодавчих актів, які враховують особливості приватизації підприємств банківського сектору, а саме банків.

Даним проектом закону пропонується: розширити коло потенційних інвесторів, продаж яким готова розглянути держава; дозволити продаж будь-якої частки держави в банку, а не лише 100 відсотків акцій держави, як це є сьогодні; підвищити вимоги до юридичних осіб, які можуть залучатися державою в якості фінансових радників з продажу; оновлювати правила щодо визначення ціни та проведення аукціону відповідно до рекомендацій Світового банку; приводити вимоги до договору купівлі-продажу у відповідність до ринкових практик; враховувати вірогідність того, що в аукціоні може брати участь лише один потенційний інвестор; запобігати негативному впливу на процедуру продажу з боку колишніх бенефіціарних власників, що дуже важливо для одного із державних банків, чи поточних міноритарних акціонерів, що актуально для ще одного державного банку, які можуть, зловживаючи своїми правами, заблокувати проведення аукціону.

Під час проведення законопроекту через комітет до першого читання ми разом з представниками економічного комітету Верховної Ради, з паном Мовчаном домовилися доопрацювати процедуру продажу банку з урахуванням досвіду, який є в економічному комітеті, щодо приватизації великих державних підприємств. На сьогодні вже є напрацьована норма, щоб зробити цю процедуру транспарентнішою, ефективнішою і продати відповідні банки, коли для цього будуть відповідні підстави, задорого.

Прошу підтримати запропонований законопроект, він дуже важливий для виконання наших зобов'язань перед Світовим банком, від цього залежить фінансування наступного місяця. Прошу голосувати зеленою кнопкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Даниле Олександровичу.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Клименко Юлія Леонідівна, фракція «Голос». Будь ласка.

Цабаль Володимир. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, в країні понад 70 відсотків банківського сектору контролюється державою. Тобто ми повернулися в далекі часи, коли держава була чи не єдиним власником в економіці, в даному випадку – в одному секторі. Чи добре це? Звичайно, що ні. Немає конкуренції, немає розвитку, постійні збитки в деяких банках, через що Національний банк має робити докапіталізацію. Я не озвучуватиму цифри, скільки за останніх десяти років було проведено докапіталізацій державних банків через те, що вони недостатньо ефективно управлялися.

Єдиним, хто може розв'язати цю проблему, є приватний власник. Лише він зможе забезпечити ефективне управління банківською системою. Водночас ми розуміємо, що від банків залежить фінансова стабільність. Банки – це не будь-який інший бізнес, вони дуже сильно впливають на стабільність економіки. Тому будь-яка приватизація має робитися виважено.

Норми цього законопроекту дозволяють покращити процес приватизації банків. І я не згодний з попереднім виступаючим, що на вимогу якоїсь фракції потрібно зробити виключення для «Укрексімбанку» та «Ощадбанку». Їх теж потрібно приватизовувати, і, напевно, на першій стадії – міноритарну частку, а мажоритарну частку лишити в державі. Їх треба приватизовувати, щоб приватний власник з хорошою репутацією, хорошим досвідом міг вивести ці банки в прибуток, щоб вони приносили дивіденди державі, наповнювали бюджет для фінансування, у тому числі Збройних Сил України.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Никорак, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Ви знаєте, до вчора я вважала, що системно важливі банки під час війни – це та сфера, яку оберігає і контролює держава, щоб фінансова система стабільно працювала. Навіть, якщо цей проект закону для того, щоб виставити на продаж два банки – «Sense Bank» та «Укргазбанк», не таких важливих для всієї банківської системи, я все одно не підтримую того підходу, щоб зараз, під час війни, в країну заходив іноземний інвестор, який дасть велику суму за такі банки.

Виходячи з тексту законопроекту, ми повертаємося до старої системи радників, які оцінюють, скільки даний банк може вартувати на ринку. Я запитувала в працівників Національного банку України про стартову ціну і чи буде врахована вся докапіталізація та всі інші інструменти, які були задіяні, а саме облігації внутрішньої державної позики, для підтримки фінансової стійкості цих банків. Чи ми витратили десятки мільярдів, а тепер продамо за стільки, скільки дадуть, бо маємо виконувати певні зобов'язання? Мені здається, на час війни ми маємо включати захист власних економічних і фінансових інтересів країни, бо їх більше, чим є насправді.

Тому те, що ви зараз пропонуєте, незрозуміло як визначатиметься – за побажаннями чи за оцінкою радника, вірніше, як буде прийнята ця оцінка, чи буде прозорий конкурс чи просто перекинуто в іншу власність, і ми побачимо серед цих власників, можливо, згодом навіть обличчя тих людей, які сидять тут, у залі. Ми за це голосувати точно не можемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Юлії Володимирівні Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, з місця.
Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Знаєте, деколи чую в нашому залі, що Україні треба продати все по шматках, з молотка, щоб нічого не лишилося. І в мене виникає запитання: а в нас, парламентаріїв є відповідальність не стільки за себе, скільки за наступні покоління? Ми всі в цьому залі тимчасові люди, ми звідси підемо, а що залишиться українцям, нашим нащадкам після того, як завершиться каденція цього парламенту?

Тому дуже добре, що в цьому сесійному залі є хоча б одна людина – Юлія Тимошенко – лідер фракції «Батьківщина», яка добила того, що «Ощадбанк»

і «Укрексімбанк» ні в якому разі не підлягатимуть приватизації, тому що це державні банки, які виконують особливі функції: «Ощадбанк» обслуговує всю країну, кожного громадянина, «Укрексімбанк» здійснює надзвичайно важливі функції у сфері міжнародних розрахунків та імпорту.

Я вважаю, в жодному разі ми не повинні погоджуватися з тим, щоб Українська держава розпродавалася по шматках, має хоч трохи працювати національний інтерес. Там, де є національний інтерес, банки, які є абсолютно прибутковими, а «Ощадбанк» і «Укрексімбанк» є саме такими, повинні працювати на українську економіку і за рахунок своїх прибутків поповнювати державний бюджет.

Тому я хотів би сказати, що надзвичайно важливим є те, що нашій команді все-таки вдалося зняти питання, яке завжди піднімалося протягом всіх років незалежності, стосовно державних банків – «Ощадбанку» і «Укрексімбанку». Але водночас ми мусимо зробити парламентський контроль, щоб ті колишні приватні банки, які зараз є державними, не були приватизовані за безцінь, має бути реальна ціна, реальний інвестор і парламентський контроль за цим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаренко Михайло Васильович, група «Платформа за життя та мир».

МАКАРЕНКО М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка, з місця.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Олександр Сергійовичу. Перше, що дивує, навіть у пояснювальній записці до документа зазначено, що продаж пакетів акцій банків здійснюється з метою фінансування дефіциту державного бюджету та покриття дефіциту, зменшення частки держави в банківському секторі, забезпечення стабільної діяльності у банківському секторі і таке інше. Візьмемо першу позицію, що ми реалізуємо даний інструмент для того, щоб покривати дефіцит державного бюджету. Чесно кажучи, це свідчить про неспроможність уряду і Міністерства фінансів забезпечувати видаткову частину бюджету, власне, про інституціональну неспроможність.

Другий момент, на який я хотів би звернути увагу, – це сфера дії такого закону. Із 62 банків лише 26 з іноземним капіталом. Тобто ми розуміємо масштаб і хто в нас під загрозою, хто піде з молотка.

Далі. Незважаючи на наше розуміння всієї складності і важливості цього законопроекту, є абсолютно неприйнятний момент – радник з питань продажу отримує винагороду в розмірі до 3 відсотків від ціни продажу. Ми розуміємо, яка

ціна банку і 3 відсотки з його продажу – немаленькі кошти, які отримає радник. Мені цікаво побачити фінансово-економічне обґрунтування, щоб розуміти масштаб виплати цієї грошової винагороди, тому що 3 відсотки від продажу банку – дуже великі кошти, які отримуватиме радник.

І останній момент. Чому я починав з покриття дефіциту державного бюджету? У пункті 5 пояснювальної записки законопроекту – «Фінансово-економічне обґрунтування» – немає жодних розрахунків. Ми не бачимо реальних цифр, якими будемо покривати дефіцит державного бюджету. Бачимо лише формальну відписку, що реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків із державного бюджету. Так, не потребує, але які будуть надходження і реальне фінансово-економічне обґрунтування, чи банки не підуть за безцінь, з молотка, чи не залишимося ми зі зруйнованою банківською системою країни?

Зважаючи на ці зауваження, прошу насамперед врахувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чи є ще бажаючі виступити щодо цього законопроекту? Немає. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця і приготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про особливості продажу пакетів акцій, що належать державі у статутному капіталі банків» ([№ 11474](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 11474. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до кадрових питань, і у мене буде процедурна пропозиція. Зараз процедурну пропозицію озвучить Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка. Це навіть швидше щодо порядку ведення (*Шум у залі*).

БАКУМОВ О.С. Шановний головуєчий! Шановні колеги! У мене процедурне питання. Я пропоную започаткувати парламентську традицію: ті, хто номінується на посаду члена Кабінету Міністрів України, мають сидіти зліва, в ложі запрошених, бо справа – ложа уряду, членів Кабінету Міністрів, які приведені до присяги перед українським парламентом і відповідають перед українським народом, і неважливо хто це – виконуючий обов'язки міністра чи заступник міністра.

Тому я пропоную поставити в рівні умови всіх кандидатів, які претендують на високі посади в Кабінеті Міністрів, вони мають зайняти місця в ложі запрошених.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, тут не варто ставити на голосування. Прошу кандидатів на посади міністрів перейти в ложу для запрошених.

Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановний Олександр Сергійовичу, у мене в руках порядок денний. Тут стоїть до розгляду законопроект № 11520.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який?

ГЕРАСИМОВ А.В. № 11520.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже проголосували за скорочення строків підготовки альтернативних законопроектів.

ГЕРАСИМОВ А.В. А ви не хочете його розглянути зараз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми по суті його не розглядаємо. Це позиція комітету, з чим він і звернувся.

ГЕРАСИМОВ А.В. Добре, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю... *(Шум у залі).*
Власенко – з процедури.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. Я хотів би підтримати пропозицію пана Бакумова і трохи її розширити. Якщо це ложа уряду, то всі виконуючі обов'язки міністрів, коли б вони не прийшли до Верховної Ради України, повинні сидіти в ложі запрошених.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, це коли трапиться прецедент. Ви як фаховий юрист знаєте, що спочатку має бути прецедент.

Колеги, я пропоную змінити черговість розгляду питань порядку денного і перейти до розгляду питання щодо призначення міністра закордонних справ України. Якщо немає заперечень, ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Колеги з монобільшості пропонували нові парламентські традиції, але, знаєте, не варто руйнувати старі парламентські традиції. Завжди кандидати на посади міністрів, які належать до так званої президентської квоти, а це міністр закордонних справ, міністр оборони, представляються Президентом України. На жаль, Верховна Рада України не зрозуміла причини відставки Дмитра Кулеби. І ми хотіли б почути, чому Президент України не представляє зараз свою кандидатуру на посаду міністра закордонних справ, враховуючи, що українські дипломати сьогодні ведуть величезну роботу щодо захисту держави, отримання зброї і таке інше.

Ми завжди з великою, знаєте, заздрістю дивимося, коли Президент України, відвідуючи всі інші країни, зустрічається там з парламентами. Але він єдиний Президент України, який не зустрічається з українським парламентом. Тому ми закликаємо дотримуватися старих традицій, аби...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Мені здається, Президент України дуже багато разів був у цьому залі і звертався з дуже важливими словами до всієї української нації і всього українського парламенту, а не лише до якоїсь фракції.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України міністр закордонних справ України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

5 вересня 2024 року Президентом України внесено до Верховної Ради України подання про призначення Сибіги Андрія Івановича на посаду міністра закордонних справ України. У Верховній Раді України зареєстровано проект Постанови «Про призначення Сибіги А.І. Міністром закордонних справ України» ([№ 12019](#)). Відповідні матеріали вам надані.

Згідно з пунктом 4 частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання, зокрема призначення Верховною Радою України на посади, включаються до порядку денного позачергово без голосування.

Шановні колеги, пропоную таку процедуру розгляду цього питання: виступ представника Президента України у Верховній Раді – до 2 хвилин; виступ кандидата на посаду – до 2 хвилин; запитання народних депутатів України

до кандидата – до 2 хвилин; співдоповідь від головного комітету – 1 хвилина; виступи від депутатських фракцій і груп (два – за, два – проти) – до 12 хвилин; прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про затвердження такої процедури розгляду питання. Нам треба 150 голосів.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення кандидата на посаду міністра закордонних справ України запрошується народний депутат України пані представник Президента у Верховній Раді України Галина Олегівна Михайлюк.

МИХАЙЛЮК Г.О., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати України! Сьогодні я як представник Президента України у Верховній Раді України уповноважена представити подання Президента України про призначення Сибіги Андрія Івановича на посаду міністра закордонних справ України. Зазначене подання Президент ініціює на підставі пункту 12 частини першої статті 85, пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України.

Сибіга Андрій Іванович є громадянином України, який народився у місті Зборові Тернопільської області. Має дві вищі освіти, закінчив Львівський державний університет імені Івана Франка, спеціаліст з міжнародних відносин та юрист. Вільно володіє українською, англійською та польською мовами.

Практичний досвід роботи Андрія Івановича дозволяє здійснювати керівництво діяльністю органів дипломатичної служби. Зокрема він працював в Посольстві України в Республіці Польщі, був Надзвичайним і Повноважним Послом України в Турецькій Республіці, а також має значний досвід роботи в Міністерстві закордонних справ України та Офісі Президента України. За час роботи у вищезазначених установах здобув авторитет та повагу колег.

Окрім того, він не має судимості, на нього не накладалися адміністративні стягнення за вчинення корупційного правопорушення, не має заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини.

З огляду на зазначене, запропонований Президентом України кандидат на посаду міністра закордонних справ повністю відповідає вимогам Закону України «Про Кабінет Міністрів України». Беручи до уваги великий практичний досвід, високий професіоналізм та бездоганну ділову репутацію Сибіги Андрія Івановича, від імені Президента України прошу підтримати запропоноване ним подання та кандидатуру.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Галино Олегівно.

Так, для співдоповіді... А, ні, зараз у нас має виступити кандидат.

Запрошуємо на трибуну для виступу кандидата на посаду міністра закордонних справ України Сибігу Андрія Івановича. Будь ласка, 2 хвилини.

СИБІГА А.І., кандидат на посаду міністра закордонних справ України. Шановні народні депутати! Шановний головуєчий! Для мене велика честь звернутися сьогодні до вас та представити бачення щодо перспектив розвитку української дипломатії, дипломатії сильної держави, яка вже третій рік щодня продовжує дивувати світ силою своїх людей, силою свого духу, силою своєї віри в людські цінності та справедливість, в усе те, що ми захищаємо у нерівній боротьбі з ворогом у дипломатії країни, що воює, з наростаючим розумінням своєї ролі у світі, регіоні, глобальних геополітичних процесах. У ці складні часи наша країна не лише захищає себе, але й співтворить новий глобальний порядок, впливає на майбутній світоустрій. І від кожного із нас залежить, яким буде цей новий світ.

З першого дня російської агресії ми показали світові нову якість української дипломатії: сильну, проактивну, наступальну. Кожен дипломат щодня має вести свою боротьбу за Україну на своєму місці. Ми не лише зберегли державу, а й проводимо реформи, цифровізуємо її, вдосконалюємо, посилюємо наші інституції. Ми стаємо суб'єктнішими. Наша роль надалі має лише зростати в регіональному та глобальному вимірах. Проте головне залишається попереду – велика перемога. Маємо зробити все, щоб наша країна, наші цінності перемогли. І для досягнення цієї великої перемоги нам потрібна як далекобійна зброя, так і далекоглядна зовнішня політика. На цьому шляху наші дії мають бути швидкими, дипломатія ініціативною, з чітким розумінням світових процесів, не реактивною, а продуманою, системною, сильною, де потрібно гучною, де потрібно тихою, головне, спрямованою на результат, з чітким розумінням національних інтересів в усіх сферах. На забезпечення цих інтересів мірилом для кожного керівника закордонних установ стане результат, а не самопіяр та публікації у соцмережах.

Як швидко ми прийдемо до перемоги залежить від того, наскільки злагодженими будуть наші дії як на полі бою, так і на міжнародній арені. Забезпечення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Андрію Івановичу.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до кандидата на посаду. Нагадую, одне запитання. Будь ласка.

Штепа, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Прошу передати слово Мережку Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О. Андрію Івановичу, у мене до вас таке запитання. Яке ваше бачення взаємодії між парламентською дипломатією і Міністерством закордонних справ?

Дякую.

СИБІГА А.І. Дякую за запитання. Я вважаю, парламентська дипломатія є надзвичайно вагомою частиною зовнішньої політики. Ми всебічно будемо підтримувати вимір парламентської дипломатії, як роботу з конкретними групами дружби, делегаціями. Будемо максимально, скажімо так, і конструктивними, і відкритими, і, сподіваюся, найближчим часом нам вдасться провести відповідні зустрічі, щоб виробити чіткий механізм взаємодії, щоб не виникало питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Андрію Івановичу, скажіть, будь ласка, як ви плануєте працювати на посаді міністра закордонних справ після того, як громадянам України в рамках Конституції України ви запропонували не надавати консульські послуги, порушивши Конституцію, закони і принципи, за якими держава має боротися за повернення своїх громадян до держави? Я хотів би вам нагадати, що вони туди виїхали, здебільшого, завдяки державі, завдяки тому, що їм дали таку можливість: хтось їм продав «білі» квитки, і ви краще в них про це запитайте, потім дав систему «Шлях», щоб вони туди виїхали, а є громадяни, які вже багато років там живуть. На сьогодні українці в економіку Польщі дають 11 відсотків, українці дали в бюджет Чехії 5,4 мільярда, що більше, ніж із нього отримали з початку цього року. Може, треба зробити так, щоб українці повернулися в державу і допомогли їй відбудуватися після перемоги?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

СИБІГА А.І. Відповідаю на перше ваше запитання. Те, що ви сказали, не відповідає дійсності.

Друге. Зараз буде докорінно змінено політику держави стосовно українців за кордоном, яких станом на сьогодні перебуває там понад 7,5 мільйона. Ми максимально спростимо і забезпечимо надання консульських послуг, і перші кроки в цьому напрямі зроблені – йдеться про систему е-Консул. Тут Міністерство закордонних справ відіграватиме роль лідера у забезпеченні наших громадян за кордоном всіма необхідними законними правами. Найближчим часом все це буде втілено. Перші кроки вже здійснені: налагоджуємо відповідний діалог, чітко розуміємо потреби наших громадян там. Далі будемо діяти шляхом збільшення і розширення мережі консульських установ та підвищення якості надання цих послуг. Це один інструментарій.

Інший інструментарій стосується мотивації людей, щоб вони поверталися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Андрію Івановичу. Повертайтеся, будь ласка, на своє місце.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Олександрович Мережко. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О. Шановні друзі! За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва сьогодні, 5 вересня, на своєму засіданні розглянув питання про призначення Андрія Івановича Сибіги на посаду міністра закордонних справ. Члени комітету мали можливість поспілкуватися і поставити йому запитання, на які отримали вичерпні, ґрунтовні відповіді.

За результатами розгляду комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України підтримати призначення Андрія Івановича Сибіги на посаду міністра закордонних справ. Він дуже досвідчений кар'єрний дипломат. Закликаю вас всіх проголосувати за цю кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Шпак Любов Олександрівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дмитру Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово передається в межах фракції. Никорак Ірина Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

ШПАК Л.О. Тоді ставитиме запитання Дмитро Микиша.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микиша Дмитро Сергійович. Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. У мене запитання до кандидата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз виступи: два – за, два – проти, пане Дмитре.

МИКИША Д.С. О'кей. Колеги, ми послухали виступ кандидата на посаду міністра закордонних справ, а потім ще й відповіді на запитання. Нагадаю, ця людина представлятиме державу Україна у всьому світі, є першим захисником українців в інших країнах, насамперед, тих біженців, які зараз тимчасово

перебувають за межами нашої держави. Хочу сказати, міністерством був наданий відповідний лист щодо обмеження консульських послуг за підписом саме цього пана, кандидатура якого пропонується на посаду міністра. Будучи заступником, він його підписав, а зараз, під час свого виступу, каже зовсім інше, а найголовніше, каже, що це неправда, ми вводимо людей в оману. Вибачте, в оману вводите ви. Це перше.

Друге. Надважливо для нашої держави повернути максимально всіх українців, щоб відбудовувати та будувати ту Україну, про яку ми всі мріємо і про яку ви розповідаєте. Але такими кроками і вчинками, що зараз здійснюються стосовно наших людей, які перебувають поза межами країни, ми ніколи їх не повернемо. Чим довше вони будуть там, чим гірше буде обслуговування в консульствах, тим менше ми отримаємо шансів повернути цих людей додому.

Я дякую вам за ваш виступ, і це ви вводите в оману всіх присутніх у залі. Колеги, зробіть відповідні висновки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці! Головним українським дипломатом і переговорником є Збройні Сили України. Це вони щодня своїми подвигами, жертовністю формують фундамент для наступних мирних переговорів. І задача всіх нас їм у цьому допомогти – дати більше зброї і будувати демократичну Україну. Демократична Україна – це сильний, незалежний парламент, сильний, незалежний від Банкової, уряд. Мабуть, головною претензією нашої команди до попереднього міністра було те, що пан Кулеба перетворив ключове міністерство на придаток Офісу Президента, передавши всі повноваження і знецінивши досвід сотень класних українських дипломатів. Міністерство закордонних справ має бути незалежним від Банкової і працювати в цьому напрямі, посилюючи Збройні Сили України. Це перше.

Друге. Саміти миру. Красиві фотографії – це круто, але український парламент має право дізнатися про наш план перемоги. Який він? Ми переконані, наш план перемоги – це членство України в НАТО. Для цього ми повинні тут зробити все, а не втрачати кілька років. Безпекові угоди важливі, але ні Сполучені Штати Америки, ні Велика Британія, ні інші країни не воюють з Україною, тому нам треба зосередитися, насамперед, на членстві України в НАТО.

І стосовно повернення українців. Це дійсно дуже важливо. Я зараз критично звертаюся до пана Разумкова, щоб йому дали слово. Це ви, Разумков, всю цю команду привели до цього залу, і вона зараз ось так голосує.

Наша команда не підтримує кадрові рішення нинішньої влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кулініч (*Шум у залі*). А, вас згадали.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка, репліка.

РАЗУМКОВ Д.О. І вам скажуть, і згадають потім, і вам – тим, хто за це зараз голосуватиме, це не сподобається. Тому що те, що сьогодні відбувається – потужна хамська дипломатія, – руйнує нашу підтримку на міжнародній арені. Коли замість фахових послів, яких ми направляємо на інші напрями, призначаємо сексологів, збитих політичних льотчиків або просто хороших хлопців, яких немає де притулити, то потім отримаємо зруйнований міжнародний фронт. І не треба нарікати на наших партнерів, розповідаючи, що вони нам не дають зброї лупити по ворогу на його території. Це наша проблема, це саме те, до чого призвела сьогоднішня міжнародна політика Міністерства закордонних справ. Якщо вона не буде виправлена, через дуже короткий проміжок часу і та підтримка, яка є, згасне, і ми стовідсотково будемо самі розв'язувати свої проблеми.

А я вів не «служу Зеленського», а «Слугу народу». На жаль, прийшло...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

«Слуга народу», хоче репліку? Не хоче.

БАКУНЕЦЬ П.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановний пане головуєчий! Шановні кандидати на посади міністрів! Ми вважаємо, перемога України залежить від двох чинників – міцного опору українського народу і підтримки світу. Тому що це війна не лише України, а й усього світу з агресором, терористом. Україна, на жаль, стала фронтом цієї боротьби, і від креативності, наполегливості, можливо, від нестандартних рішень наших дипломатів залежатиме багато чого в подальшій нашій боротьбі. Адже нам потрібно переконати наших партнерів про зняття обмежень на використання далекобійної зброї, про додаткові системи протиповітряної оборони для мирних міст України через ці трагедії, які сталися останніми днями. Величезна робота дипломатів ведеться у напрямках щодо нашої інтеграції до родини Європейського Союзу та входження до найкращої, найефективнішої безпекової інфраструктури світу – НАТО. Тому роботи в нас багато.

Багато роботи і з тими українцями, які, на жаль, через війну покинули країну. Пане кандидате, я хотів би, щоб ви звернули увагу на гарний приклад. У Польщі працює міжнародний онлайн-майданчик з української мови та української культури, який називається «Цвіт». Його створили українські молоді вчені, а очільницею стала молодий вчений, доктор наук, Леся Луньо. Візьміть цей приклад до уваги, поширте це на всіх українців за кордоном. Підтримуємо вас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Колтунович, група «Платформа за життя та мир», потім – Совсун, фракція «Голос», 1 хвилина, і будемо переходити до голосування.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане головуєчий. Повторю те, що я казав, коли ми сьогодні голосували відставку міністра закордонних справ, те, про що казав і Верховний Головнокомандувач, – це велике перебалансування, в тому числі й на дипломатичній арені. Чекаємо від вас зміни зовнішньоекономічного і зовнішньополітичного концепту. Ми бачимо «тупіковість» політики, яку проводив Кулеба, і від цього втрачала вся Україна, втрачав бюджет України і таке інше.

А тепер виклики, які стоять перед нами. У своєму виступі, я вас уважно слухав, ви досить влучно сказали: має бути результат. Не sms, не пости у Facebook, соцмережах, а результат. Яких результатів ми від вас очікуємо? Насамперед, реагування на виклики фінансового характеру. Так економічно склалося, що на сьогодні покриття дефіциту бюджету в нас відбувається за рахунок зовнішніх запозичень. Тому давайте будемо долати виклики, які є, щоб не було так, що Конгрес і Сенат США голосували і відтерміновували прийняття рішень, що є дипломатичними втратами чи втратами зовнішньополітичного характеру. Це перший момент.

Другий важливий момент, на який я також хотів би звернути увагу, – зовнішньоекономічна діяльність. У нас загальне падіння експорту відбувається системно уже багато років. Якщо колись, наприклад, у 2021 році ми експортували товарів на суму 68 мільярдів доларів, то за останній повний рік – трохи більше 30 мільярдів доларів. Це зменшення валютної виручки від експорту, втрата робочих місць, доходів із заробітних плат і таке інше.

Ще один дуже важливий момент. У нас є проблеми торговельного характеру з Європейським Союзом, і ви зараз також з цим зіткнетеся, ми про це говорили. У нас сьогодні ще виступатиме віце-прем'єр-міністр, ми з нею поспілкуємося на цю тему. Є окремі країни, які запроваджували заборону, транзитні обмеження і таке інше. Але є проблеми і з Китаєм, який сьогодні є головним торгово-економічним партнером. Тому вам доведеться врахувати і цей виклик на зовнішній арені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна, фракція «Голос».

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Пане вже майже міністр, вочевидь перед вами стоять дуже великі виклики: де знайти нові аргументи для наших міжнародних партнерів, як оживити дискусію з ними, як зробити так, щоб вони повірили в українську перемогу і докладали зусиль зі свого боку. У вас не менше проблем, пов'язаних з реформуванням МЗС: незаповнені посади послів, питання з приводу ефективності окремих посольств, які треба буде розв'язувати. Але я хотіла б, щоб в перші дні на посаді ви зосередилися на вирішенні однієї задачі. Знаєте, я за вчора отримала 15 дзвінків

від іноземних журналістів, які просили пояснити, що відбувається в Україні, що відбувається з нашим урядом, чому всіх міняють, зокрема міністра закордонних справ. Буквально зараз, поки ми з вами голосуємо, спілкуємося, вийшла стаття в журналі «*The Economist*», в якій розповідається про незрозумілу ситуацію в Україні. Тому треба починати з цих речей, треба пояснити Заходу, що відбувається, щоб потім вибудувати з ними діалог в подальшому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до прийняття рішення. Займіть, будь ласка, свої місця.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, пункту 10 частини першої статті 106 та частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Сибіги А.І. Міністром закордонних справ України» ([№ 12019](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр закордонних справ України Андрій Іванович Сибіга. Будь ласка.

СИБІГА А.І., міністр закордонних справ України. Дякую за довіру. Я, Сибіга Андрій Іванович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вітаємо з призначенням і бажаємо перемог на благо України!

Можете зайняти своє місце в ложі уряду.

Шановні колеги, ми переходимо до наступного блоку кадрових питань. Прошу вашої уваги.

Відповідно до статей 83, 85, 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України і яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль вніс до Верховної Ради подання про призначення на вакантні посади членів Кабінету Міністрів України, а саме: Стефанішиної Ольги Віталіївни на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України, Кулеби Олексія Вікторовича на посаду віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України, Гринчук Світлани Василівни на посаду міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, Бідного Матвія Вікторовича на посаду міністра молоді та спорту України, Точицького Миколу Станіславовича на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України, Калмикової Наталії Фернандівни на посаду міністра у справах ветеранів України, Сметаніна Германа Володимировича на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України, Ковалю Віталія Станіславовича на посаду міністра аграрної політики та продовольства України.

Згідно з пунктом 4 частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання призначення Верховною Радою України на посади включається до порядку денного сесії позачергово без голосування. Комітети Верховної Ради України, до предметів відання яких належать питання відповідних міністерств, розглянули зазначені подання Прем'єр-міністра України. За наслідками розгляду у Верховній Раді України зареєстровані відповідні проекти постанов:

проект Постанови «Про призначення Кулеби О.В. на посаду Віце-прем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій України» ([№ 12015](#));

проект Постанови «Про призначення Гринчук С.В. на посаду Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України» ([№ 12013](#));

проект Постанови «Про призначення Бідного М.В. на посаду Міністра молоді та спорту України» ([№ 12016](#));

проект Постанови «Про призначення Точицького М.С. на посаду Міністра культури та стратегічних комунікацій України» ([№ 12012](#));

проект Постанови «Про призначення Калмикової Н.Ф. на посаду Міністра у справах ветеранів України» ([№ 12017](#));

проект Постанови «Про призначення Сметаніна Г.В. на посаду Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України» ([№ 12018](#));

проект Постанови «Про призначення Ковалю В.С. на посаду Міністра аграрної політики та продовольства України» ([№ 12014](#)).

Відповідні матеріали вам надані.

Колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми обговорили процедуру розгляду цих питань, яку зал має затвердити.

Отже, користуючись пунктами 1 та 2 частини першої статті 28 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про об'єднане обговорення питань порядку денного пленарного засідання щодо призначення на посади членів Кабінету Міністрів України. Це процедурне питання, треба 150 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми обговорили процедуру розгляду. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 28, частини третьої статті 32 Регламенту Верховної Ради України пропонується така процедура розгляду цього питання: представлення кандидатів Прем'єр-міністром України – до 5 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – до 24 хвилин (по 3 хвилини на виступ); виступ кожного кандидата на посаду – до 2 хвилин (всього до 16 хвилин); запитання народних депутатів України до кожного кандидата на посаду – до 2 хвилин (1 хвилина – на запитання, 1 – на відповідь, але може бути й більше); співдоповіді від головного комітету щодо кожної кандидатури – до 1 хвилини кожному представнику від профільних комітетів; виступи від депутатських фракцій і груп стосовно кожної кандидатури за процедурою: два – за, два – проти – до 12 хвилин; прийняття рішень.

Ставлю на голосування пропозицію щодо процедури розгляду цього питання. Це також процедурне питання, треба 150 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання.

До слова для представлення кандидатів запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль. Будь ласка, 5 хвилин.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати України! Шановні українці та українки, пані та панове! Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», яка згідно з частиною десятою статті 83 Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу подання про призначення: Стефанішиної Ольги Віталіївни на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України, Кулеби Олексія Володимировича на посаду віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України, Гринчук Світлани Василівни на посаду міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, Бідного Матвія Вікторовича на посаду міністра молоді та спорту України, Точицького Миколи Станіславовича на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України, Калмикової Наталії

Фернандівни на посаду міністра у справах ветеранів України, Сметаніна Германа Володимировича на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України, Ковалю Віталія Станіславовича на посаду міністра аграрної політики та продовольства України. Прошу підтримати дані кандидатури.

Дякую за вашу увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп (по 3 хвилини на виступ).

Михайлюк Галина Олегівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово народному депутату Ковальчуку Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Шановна президіє! Шановні українці! З цієї високої трибуни я хочу донести до вас свої слова, слова Президента, які ми вчора почули під час зустрічі з фракцією. До речі, хочу подякувати керівництву фракції, зокрема Давиду Арахамії, за те, що організував цю зустріч, яка була вкрай необхідна. Ми також мали велику кількість запитань, на які почули відповіді, і сьогодні з чистим серцем і дорогою душею будемо голосувати за кандидатів, представлених Президентом і нашою фракцією.

З цієї трибуни колеги з іншої фракції просили пояснити, в чому полягає логіка цих призначень. Тут не можна відповісти лише одним реченням. Причин насправді надзвичайно багато. Учора я і мої колеги на зустрічі з Президентом почули, що завжди приходить час для змін. Можливо, хтось скаже, що час не настав, хтось скаже, що це запізно, але це рішення діючої влади країни і наше з вами рішення. Тому ми просимо вас підтримати кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів, які сьогодні тут разом з нами. Кожен із них є достойним кандидатом на посаду. Можливо, в когось не вистачає досвіду на 110 відсотків для посади, але всі вони досить молоді, амбітні і з досвідом у різних сферах діяльності державного управління, міжнародного сектору. Ми сподіваємося, що те, як ми проводжали Ірину Верещук, послужить прикладом для інших кандидатів у питаннях комунікації і спілкування з народними депутатами, фракціями і групами, які, сподіваюся, їх сьогодні підтримають, і це було б правильно. Підтримуючи цих кандидатів, ви робите крок назустріч не тільки владі і тим викликам, які стоять перед нашою країною, а й кожному кандидату особисто.

Скажу, є банальна причина – вигорання людей, які працюють на цих складних посадах протягом багатьох років. Міністри, яких ми з вами вчора звільнили, працювали п'ять років, як і ми з вами. Але згідно з Конституцією в нас немає можливості втомитися і піти або вигоріти, а в них така можливість, як ми бачимо, є. Це природна людська властивість.

Я ще раз з цієї трибуни звертаюся, насамперед, до колег і всіх присутніх у цьому залі з проханням підтримати кандидатів на високоповажні посади з упевненістю в тому, що вони служитимуть на благо України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність».

ФРІЗ І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці, очевидно, сьогодні ми воліли б говорити про стратегію перемоги України, а не про прізвища. І коли Прем'єр-міністр першого в історії України уряду, який уже майже п'ять років працює без програми своєї діяльності, замість презентації цієї програми чи стратегії перемоги вкладається в 1 хвилину, презентуючи перед парламентом тільки нові прізвища не вигорівших, це дуже потужно, дуже незламно, але це є неповагою до мільйонів українців, армії, вчителів, лікарів, ФОПів, нашого економічного сектору, які на своїх плечах тримають Україну і хочуть знати стратегію виходу України з глибокої кризи. А її не існує.

Ви знаєте, я просто обурена роботою вашої команди, коли ми чуємо про вигорання і необхідність відпочити нещасним, які в уряді протирали штани. Єдині, хто не може сьогодні вигоріти, – це Збройні Сили України. Вони згідно з вашим законом не мають права на демобілізацію. Вони згідно з вашим законом не мають права відпочити – хтось після двох з половиною років війни, а хтось після 10 років війни, не мають права почути сьогодні від вас одне – стратегію перемоги. Стратегію перемоги не чує сьогодні і український парламент.

У мене хороша пам'ять, і я пам'ятаю, з чого почалася бурхлива діяльність цієї команди – з реформ, об'єднання міністерств: Міністерство екології та природних ресурсів об'єднали з Міністерством енергетики та вугільної промисловості, Міністерство аграрної політики та продовольства об'єднали з Міністерством економічного розвитку і торгівлі. Це були «потужні» і «незламні» реформи, які через рік призвели до потужного і незламного результату, дуже сильного результату – роз'єднати ці міністерства і створити нові. І що ми бачимо сьогодні? Замість презентації стратегії, чому в країні, яка

стала кандидатом в члени ЄС, ключовою задачею якої є переговорний процес щодо нашої євроінтеграції, ви об'єднуєте посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (надзвичайно важливий напрям) з посадою міністра юстиції. Як одна людина зможе це поєднати і з цим впоратися? Ми цього не почули.

Ми не чуємо, якою є стратегія влади щодо ветеранської політики. Нам кажуть, ми повернемо українців, але не кажуть, як. Нам кажуть, ми будемо боротися за мир, але не кажуть, як. Очевидно, друзі, це є кадровий і інтелектуальний провал і катастрофа влади, і все закінчиться створенням уряду національного порятунку України, тому що ви – ліквідаційна команда. Ми за це не голосуємо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).* Шановні колеги! Шановний Прем'єр-міністре України! Це перше таке масштабне перезавантаження уряду під час повномасштабної війни. Ці призначення відбуваються на фоні важкої ситуації на фронті, трагедії у Полтаві, жахливого удару по Львову та інших містах, важкої ситуації в економіці. Тому ми, безумовно, вимагаємо від усього уряду, а не лише від тих, кого сьогодні знімаємо чи призначаємо на посади, вимагаємо і від самих себе не жити в паралельній реальності, професійно і відповідально виконувати свої обов'язки. Багато негативних кейсів з відкатами, хабарами, як ми знаємо, із зловживаннями на митниці, в ряді відомств та міністерств. Сьогодні вони неприпустимі і злочинні. І це стосується кожного чиновника.

Парламент має повертати свою суб'єктність. Сьогодні процедура звільнень і призначень не зовсім говорить про суб'єктність парламенту. Але ми маємо показати підзвітність уряду парламенту. Парламент не може допустити нелегітимності уряду сьогодні, в час війни, тому ми й підтримуємо ці призначення. Але ми наполягаємо, що обговорення оновленої структури уряду повинно проходити, пане Прем'єр-міністре України, не похапцем, за півтори хвилини з трибуни Верховної Ради, не за півтори хвилини ми маємо чути у парламенті про зміни, які ви плануєте в структурі роботи уряду під час війни. тому що сьогодні від уряду і від ефективного державного управління в цілому залежить функціонування тилу в країні і підтримка фронту.

Тому, безумовно, ми підтримаємо ці кадрові зміни, тому що нам нікуди діватися і народу України нікуди діватися. Ми хочемо побажати новим міністрам самовідданої праці, думати не про своє і свою частку, а про державне, встигати освоювати галузі, бо люди приходять з інших галузей не зовсім підготовлені або підготовлені лише регіонально, не знають всієї системи галузі, за яку беруться

як міністри, щоб не сталося так, що коли ви навчитеся, вас не довелося раптом звільнити з цих посад. Успіхів вам!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні колеги! Шановні кандидати! У продовження слів Тараса Івановича – слабкий парламент, тому й слабкий уряд. Повертати суб'єктність парламенту можна, але точно не так, як ми робимо сьогодні за різними скороченими процедурами. Але ми самі на засіданнях Погоджувальної ради з цим погоджуємося. Що є причиною цього? Не потрібно в один день по 10 людей звільняти і призначати. Багато міністерств вже кілька місяців не мають своїх очільників. Ми могли кожного пленарного тижня робити це за повною процедурою: обговорення, велика кількість запитань, представлення програми від кандидатів, щоб вони потім звітували. Тому що, напевно, найважливіше, я скажу як колишній міський голова, брати на себе відповідальність в якійсь одній невеличкій галузі – це вже великий виклик для людини, а масштабуючи це на цілу країну під час війни – це величезна відповідальність, якої кожному із нас бракує перед українським народом. А якщо цієї відповідальності немає у нас перед народом, так немає її у тих людей, кого ми призначали чи призначаємо сьогодні на посади.

Тому, звертаючись до вас, шановні кандидати на посади міністрів, я бажаю вам взяти на себе велику відповідальність за галузь, яку ви будете очолювати, і представити найближчим часом програму своєї діяльності, відзвітуватися нам. Цей системний регулярний процес приведе до того, що ви лише покращите свої результати в тому чи іншому очолюваному вами відомстві. Ми підтримуємо вас, бажаємо успіхів!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Юлія Володимирівна Тимошенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Мені пощастило, я пам'ятаю той час, коли кожен міністр в уряді був масштабною особистістю. Це були люди, які знали свою справу, точно розуміли свою галузь, відповідали за кожну свою дію, ніколи не втрачали зв'язок з суспільством. Так, можливо, вони робили помилки, але це були люди, яких країна виховала для того, щоб управляти системами. Назвіть мені

хоч одне прізвище із сьогоднішніх урядовців, кого знають, пам'ятають, знають, яку політику він проводить, за що відповідає. Ноунейми.

Дорогі друзі, питання не тільки в цих людях, я не проти когось, Бога ради, ваша влада, ви робите те, що вважаєте за потрібне. Я вважаю, ми повинні не прізвища аналізувати, а стратегії, політики, рішення, наслідки. Що сьогодні ми маємо? Кожен із вас знає, що сьогодні законами, які тут понаприймалися з подачі уряду, мінімізований суверенітет України в усіх напрямках вже до межі плінтуса, коли ми не можемо жодний свій державний орган призначити – від Конституційного Суду і навіть вже готують це для митниці – без іноземних дорадчих рад. Ви що, недієздатні? У вас що, немає розуму, інтелекту, кадрового потенціалу? Навіщо цією політикою ви віддали країну на аутсорсинг? Ми можемо це підтримати? Та ніколи в житті ми не підтримаємо ні цю політику, ні уряд, ні міністрів, які це роблять.

А скажіть, будь ласка, дерібанити країну на органи – земля, ліси, озера, інфраструктура, стратегічна власність, державні банки під час війни – це що, політика? Та ні, дорогі друзі, це щось дуже нагадує гібридну колонізацію України, яку ви освячуєте своїми голосуваннями. А де національний інтерес України? Крім інтересу якоїсь масштабної всеохоплюючої корупції, в цих виконавчих органах влади нічого немає. І найстрашніше, це знає армія, знає кожен українець, але зціпивши зуби, всі знають, що треба захистити Україну, а потім розібратися з цим непотребом. І ви хочете, щоб ми освячували це якимись кадровими призначеннями? Та ні, поверніть честь, гідність, державність, професіоналізм у цю владу і приборіть невігласів і корупціонерів, і все буде добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гнатенко, група «Відновлення України». Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Депутатська група «Відновлення України» завжди перебувала на державницькій позиції конструктивізму. Немає жодного сумніву в тому, що уряд має бути дієвим та ефективним. Ситуація, коли місяцями і роками міністерство не мало своїх керманичів, кричуща. Тотальне керування державними органами з боку так званих т.в.о. має піти в історію. Разом з тим урядові зміни мають нести в собі філософію не лише заміни табличок одних на інших, оновлення має забезпечити процеси в міністерствах для того, щоб оптимізувати їх роботу та підняти рівень корисної діяльності.

Чи зміниться щось принципово у роботі нової версії уряду в порівнянні із попереднім складом? Виникають великі сумніви, і про це відкрито говорять люди в прямому спілкуванні, а також у соцмережах.

Наступне. Ми вкотре наступаємо на ті самі граблі щодо об'єднання посад та міністерств. Якщо до Мін'юсту питань немає, то що робити з Мінреінтеграції? Це важливе міністерство, яке вшите в реалізацію державної політики щодо

внутрішніх переселенців, і зараз кажуть, що нібито необхідно приєднати його до Мінвідновлення. Не можна допустити щоб ми мали просідання в підтримці мільйонів тимчасово переміщених осіб. А що робити із самим Мінвідновлення, яке до того хотіли розділити? Запитань більше, чим відповідей.

Верховна Рада вже вкотре оновлює склад уряду під керівництвом Дениса Шмигала. Як відомо, пан Шмигаль вже рекордну кількість часу перебуває на своїй посаді. Це не погано і не добре, це просто факт. Але є і той факт, що жодна Програма дій уряду не була затверджена цією Верховною Радою. Думаю, і наступний склад Кабінету Міністрів, нові міністри так само приходять без конкретних планів та дорожніх карт. Що вони робитимуть на своїх посадах, ми не знаємо. Учора ми також не дочекалися конкретних звітів від більшості міністрів, які подали заяви про свою відставку. Так не має бути.

Депутатська група «Відновлення України» прийняла складне рішення підтримати кандидатів на посади міністрів, хоча за мирного часу такого б не було і близько. Ми хочемо бачити у нашій державі професійний уряд. Маємо надію, що оновлений Кабінет Міністрів все-таки врахує помилки попередників та активніше працюватиме з Верховною Радою на різних рівнях – комітети, депутатські групи та фракції.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович, група «Платформа за життя та мир».
Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Зважаючи на той факт, що ми обговорюємо загальноурядовий концепт подальшої діяльності Кабінету Міністрів України, функціонування економіки України, входження в новий бюджетний період, новий опалювальний період і ті виклики, які на сьогодні стоять, безумовно, потрібні кадрові трансформації. Чи всі вони виконані? На мій погляд, напевно, ні, важливо було б підкорегувати фінансово-економічну, енергетичну політику, можливо, посилити кадрову. Це перший момент.

Другий момент. Про ті виклики, які стоять перед Україною, сьогодні ми вже частково в обговоренні говорили, будемо ще звертати на це увагу під час обговорення кожної окремої кандидатури. Це, насамперед, економічні виклики, тому що економічні та бюджетні негаразди, які ми маємо сьогодні, виливаються в дефіцит бюджету, дефіцит оборонного бюджету, в цілому в неспроможність виконувати свої базові функції, захищені статті бюджету, і ми матимемо шалені проблеми в подальшому. Що з цього випливає? Ми вже зробили першу кадрову зміну – призначили нового міністра закордонних справ, який спробує врегулювати питання надходження кредитних коштів до державного бюджету. Можливо, вам, пані Ольго, вдасться перезавантажити євроінтеграцію, яка на сьогодні, на жаль, теж має певні ілюзорні чи сумнівні тенденції. Ви знаєте про тенденцію падіння експорту товарів до країн Європейського Союзу, там

є інші обмеження, які голосував Європейський парламент щодо нашої сільськогосподарської продукції. Це ті базові економічні компоненти, які в подальшому впливатимуть на добробут і благополуччя нашої країни.

Третій момент. Це те, про що ми з вами неодноразово в цьому залі уже говорили, – подолання боргової кризи і залежності, яка на сьогодні є. На минулому пленарному тижні ми вже неодноразово піднімали питання, що за окремими євробондами міжнародні рейтингові агентства *Fitch* і *Standard & Poor's* присвоїли нам вибіркового дефолту і дефолт. Тому з цієї точки зору подолання боргової кризи чи, як її Нуріель Рубіні сформулював, боргової стагфляційної кризи, яка є на сьогодні в Україні, – це також фундаментальний пріоритет.

Ну, і стосовно інших кадрових призначень. Безумовно, питання транспорту, яке наразі поза увагою, навіть не звучить, хоча в нас є комплексне велике Міністерство розвитку громад та територій України. Питання транспорту актуальне, виникало тоді, коли була блокада кордону з Польщею, коли були питання з Єврокомісією щодо лібералізації міжнародних вантажних автомобільних перевезень. Усе це базові компоненти, які є.

Ще кілька слів щодо не стільки кадрових призначень, а нової промислової політики України, на чому я хочу сфокусувати увагу уряду, тому що ми бачимо, як завантажуються виробничі потужності в країнах-сусідах, як працює Китай, світовий ринок і таке інше. У фокусі високотехнологічне промислове виробництво, додана вартість, продуктивність праці тощо. Ось це має бути головним пріоритетом діяльності уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна, фракція «Голос». Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Майбутні міністри, насамперед, хочу подякувати тим, хто сьогодні прийшов, тому що вчора була велика неповага до парламенту. Але тим, хто прийшов вчора, ми аплодували і за них голосували. Мені приємно бачити сьогодні вас тут, проте я хотіла б, щоб ви всі приходили і на засідання комітетів, треба поважати інституції. Ми поважаємо уряд, завжди підтримуємо вас, ви також маєте поважати парламент. І, я перепрошую, мені дуже хотілося б побачити пана Кулебу, який вчора замість того, щоб прийти на засідання комітету, вигулював собачку. Це ненормально. Ми сподіваємося, що ті, хто буде сьогодні призначений, розумітимуть, наскільки важлива діяльність парламенту, наскільки важливо поважати, мати один до одного повагу, приходити і звітувати.

Нам вас сьогодні представляли як молодих менеджерів. Я як людина, яка дуже довго працювала в бізнесі, можу сказати, що в бізнесі не переведуть тебе

на вищу посаду, якщо ти не прозвітував про свою на попередній посаді діяльність. А ми цього не побачили ні на засіданнях комітетів, ні в сесійному залі.

Друге. Ми не побачили ваші плани. Чесно кажучи, я не розумію, хто чим займатиметься. Думаю, будь-який профільний комітет залюбки поставив би вам запитання про те, чим займатиметься кожен міністр, ми залюбки послушали б ваші плани, але ми не почули ні звітів, ні планів. Дуже важко підтримувати людей, голосуючи просто за нові обличчя. Я тут трохи не погоджуюся з пані Юлією, бо раніше хоч і були великі постаті, але це були ікони корупції. Мені не хотілося б, щоб новий уряд знав, скільки було корупційних справ, підозр НАБУ і таке інше. Тому краще підтримувати молодих менеджерів, які розуміються, а не просто нові обличчя.

І пане Коваль, я зараз вас хочу згадати. Коли ваш попередник звільнявся з Фонду державного майна України, колишній народний депутат Рустем Умеров, він прийшов зі звітом, зустрівся з кожною фракцією, стояв на цій трибуні і розказував, що він зробив за рік у фонді, і ми його підтримали, проголосували за його звільнення. Потім, коли подавався на посаду міністра оборони, він також прийшов зі своїм планом і цілями. Ви вчора навіть не прийшли до залу парламенту, не кажучи вже про відсутність будь-якого звіту. Ми не знаємо, чим ви займалися. Це неповага. Я не розумію, як ми маємо зараз вас підтримувати на посаду міністра аграрної політики, якщо попередній вже має підозру НАБУ, ми не побачили того, що ви за рік зробили у фонді, і ви навіть не удостоїлися прийти сюди і розказати нам про свої плани, хоча всі ваші попередники це робили.

Я і мої колеги підтримуватимемо певних кандидатів. Ще раз дякую тим, хто сьогодні прийшов, і хочу ще раз наголосити – програма, цілі і завдання. І наступного разу ми бачимо величезне перезавантаження, це величезний *fail* на міжнародній арені. Давайте не будемо цього робити, ми покажемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Переходимо до питань призначень.

До слова запрошується кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України Стефанішина Ольга Віталіївна. Будь ласка, до 2 хвилин.

СТЕФАНІШИНА О.В., кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України. Добрий день, шановні колеги! Насамперед, хочу подякувати за честь виступати сьогодні перед вами з цієї трибуни в якості кандидата на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції – міністра юстиції. Чотири роки мала честь працювати з багатьма вами пліч-о-пліч, реалізуючи багато необхідних законодавчих змін, які привели до того, що сьогодні ми почали переговори про вступ України до Європейського Союзу, а також визначили разом з усіма союзниками, що членство України в НАТО буде незворотнім.

Сьогодні перед нами стоїть багато завдань, які далеко виходять за межі семи політичних рекомендацій, – сотні, тисячі завдань, пов'язаних з нормативно-правовим наближенням. Тому, підтримавши пропозицію стати кандидатом на цю посаду, вважаю, ключовим на сьогодні є відновлення функції правової політики Міністерства юстиції, переорієнтація цієї функції на нормативно-правове наближення та *aligning* цього процесу з процесом переговорів про членство.

Так само, я вважаю, на сьогодні критично важливим для збереження функціональності держави є підтримка спроможності відновлення всіх функцій Міністерства юстиції. На посаді віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції забезпечуватиму, щоб спроможності Міністерства юстиції повністю розгорнулися і були спрямовані на підтримку наших спільних зусиль на шляху до ЄС і НАТО.

Дякую за спільну роботу, дуже прошу вас підтримати дану пропозицію. Маю за честь служити народу України і вам та нести відповідальну місію перед громадянами України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прощу народних депутатів України записатися на запитання до кандидата на посаду. Будь ласка, 2 хвилини.

Веніславський Федір Володимирович, фракція «Слуга народу».

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна пані Ольго, кандидате на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції, скажіть, будь ласка, ви коротко про це вже сказали, але хотілося б детальніше почути: яким чином той потенціал, який є в такому потужному міністерстві як Міністерство юстиції, допоможе вам ще продуктивніше, ефективніше працювати саме в питаннях зовнішньополітичної, зовнішньоекономічної інтеграції України? Тому що той масив нормативно-правових актів, про який ви щойно говорили, вимагає дуже фахової ретельної підготовки, щоб потім і парламент, і урядова вертикаль їх належним чином вносили для розгляду на відповідних рівнях.

Дякую.

СТЕФАНШИНА О.В. Дякую, пане Федоре, за запитання. Дійсно, переважну частину рішень, які будуть результатом переговорного процесу, має затверджувати уряд або пропонуватися урядом на розгляд Верховної Ради. Тому Міністерство юстиції посилить свою спроможність щодо формування та реалізації правової політики, буде сформовано команду з фахових юристів, які відповідатимуть за наближення законодавства України до права ЄС, взаємодіятимуть з міністерствами, вноситимуть відповідні пропозиції на розгляд парламенту.

Переговорний процес починається і завершується блоком, який називається «Фундаментальні права і верховенство права», і саме Міністерство юстиції відповідатиме за те, щоб зобов'язання, які ми братимемо на себе, були прокомуніковані з колегами з парламенту, реалізовані, визначені і виконані у взаємодії з іншими гілками влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Літвінов, фракція «Слуга народу».

ЛІТВІНОВ О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 178, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Маслову Денису.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Зараз запитання.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Пані Ольго, скажіть, будь ласка... А можна, щоб я бачив кандидата. Дякую.

Пані Ольго, у мене до вас прикладне запитання. Учора ми мали розмову з попереднім міністром юстиції, і він повідомив, що є проблема з охороною в таборах для військовополонених. Як будете вирішувати ці нагальні питання? Бо ви реально з посади віце-прем'єр-міністра одразу занурюєтеся в поточні прикладні питання Міністерства юстиції України.

Від себе і від комітету як представник Комітету з питань правової політики можу сказати, що в разі вашого призначення ми готові підставити вам плече, бо глибоко обізнані в тих питаннях, які має Міністерство юстиції, готові співпрацювати разом з вами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коротка відповідь, бо час вже вийшов.

СТЕФАНІШИНА О.В. Дякую, пане Денисе, за запитання. Знаю про це питання, Денис Леонтійович піднімав його на засіданні уряду, ми його проговорювали. Усі необхідні нормативні рішення ухвалені. У разі підтримки мого призначення на посаду забезпечу реалізацію цих рішень.

Водночас хочу звернути увагу, що наразі Міністерство юстиції функціональне, є команда фахівців, які працювали, в тому числі в пенітенціарному напрямі. Тому орієнтуватимуся на ту інформацію, яка буде мені надана, забезпечу реалізацію тих юридичних рішень, які вже ухвалені, щодо бронювання відповідних працівників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Ольго Віталіївно, за ваші відповіді.

Для співдоповіді запрошується голова профільного Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка, 1 хвилина.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, наш комітет в турборежимі, як і всі інші, розглянув подання і пропозицію Прем'єр-міністра пана Шмигала та ухвалив рішення: за результатами розгляду, керуючись положеннями пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, погодити призначення Стефанішиної Ольги Віталіївни на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської, євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України за внесеним Прем'єр-міністром відповідним поданням та призначити віце-прем'єр-міністром з питань європейської, євроатлантичної інтеграції України – міністром юстиції України Стефанішину Ольгу Віталіївну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оскільки йдеться про Міністерство юстиції, до слова запрошується голова профільного Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Денис Вячеславович Маслов. Будь ласка, 1 хвилина.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Шановні колеги народні депутати! Шановна президіє! Сьогодні Ольга Віталіївна особисто була на засіданні комітету, що, сподіваюся, так і буде надалі. Досі у нас не було жодних проблем з комунікацією з Міністерством юстиції, і, впевнений, в разі призначення Ольги Віталіївни на посаду так буде й надалі. Ми предметно поспілкувалися, хоч і протягом нетривалого часу, але це тільки початок нашої спільної роботи.

Ми, всі члени комітету, Ольгу Віталіївну знаємо досить давно, тому комітет, зважаючи на це, вирішив рекомендувати Верховній Раді України призначити Стефанішину Ольгу Віталіївну на посаду віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції – міністра юстиції України. Таке рішення комітету прошу вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Богданець. Фракція «Слуга народу».

БОГДАНЕЦЬ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Галайчуку Вадиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галайчук Вадим. З місця, будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, комітет мав можливість зустрітися і детально проговорити з пані Ольгою Стефанішиною її плани, як потрібно працювати, що потрібно зробити для того, аби процес об'єднання двох посад дав максимальний ефект.

Тому ми підтримуємо, ви чули рішення комітету рекомендувати Верховній Раді призначити пані Стефанішину на цю посаду. У нас є чітке розуміння того, що буде зроблено першочергово кандидаткою у разі призначення її на запропоновану посаду. Закликаю вас підтримати рішення комітету про призначення Ольги Стефанішиної на посаду.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Продовжуємо обговорення.

Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир».
Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Хочу звернути увагу на системний підхід до роботи даних міністерств і відомств, які будуть ключовими у перемовинах про вступ України до Євросоюзу. Уже пройшов значний час для того, щоб були визначені всі рішення, напрями, де необхідно доопрацювати у кожному міністерстві, органі, в тому числі за участі народних депутатів у даних процесах, тому що ми дуже багато повинні прийняти змін до законів, якими живе держава Україна. На даний час жоден депутат, окрім деяких, не має інформації, за яким напрямом хто працює, до складу яких комісій включений, які списки кандидатур подані. Звертаю увагу, за такого підходу ми можемо в останній день за основу і в цілому голосувати ті законопроекти, які потребують детальнішого, ретельнішого дослідження, обговорення як з боку Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради, так і з боку народних депутатів. Але звертаюся до кандидатів на посади в органах виконавчої гілки влади, у Верховній Раді не буде проходити все так, як комусь хочеться. Законопроекти мають бути подані завчасно та повинні обговорюватися належним чином до прийняття рішень. Рекомендую кандидатам, майбутнім міністрам, завчасно звертатися, отримувати висновки і проговорювати все з усіма фракціями і групами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна пані головуєча. Я не буду дякувати кандидатам за те, що вони прийшли, бо це їх робота приходити сюди, звітувати перед Верховною Радою України, а за роботу не дякують.

Щодо призначення на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської, євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України. Ви знаєте, думаю, нам треба вести перемовини в такий спосіб, щоб ми захищали максимально державні інтереси. Перемовини про вступ до Євросоюзу – це не просто віддати все іноземцям на аутсорсинг, а далі нехай відбувається, як відбувається, це захист наших інтересів, нашої позиції. Нам треба ставити прості запитання, треба говорити, в якій країні Європейського Союзу працює те, що нам пропонують, і якщо воно десь працює, покажіть результат, ефективність і таке інше. А коли ми просто все віддаємо на аутсорсинг і далі говоримо про те, що хтось інший управляє Україною, а не український парламент і громадяни України, це не зовсім перемовини. Це перший момент.

Другий момент. Стосовно міністра юстиції. Насправді, посада віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції – це окремий величезний шмат роботи. Я не зовсім розумію, як ця робота поєднуватиметься з очільництвом Міністерства юстиції, бо це величезне міністерство, яким треба керувати.

Третій момент. Виявляється, ми абсолютно правильно звільнили Малюську з посади міністра юстиції, хоча ви йому вчора аплодували, бо нам треба покращувати, розширювати, поглиблювати Міністерство юстиції. Це означає, що досі цього нічого не робилося, відповідно міністр не виконував своїх повноважень. Тому правильно, що ми його вчора звільнили, хоча, я ще раз підкреслю, ви йому за це аплодували. Проте я хотів би отримати від майбутнього міністра юстиції комплексний закон про стратегію розвитку судової системи, комплексний закон про стратегію розвитку нотаріату, комплексний закон про стратегію розвитку пенітенціарної системи, чого ми не отримали від попереднього міністра.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка. Потім – фракція «Голос», група «Довіра», і будемо переходити до голосування.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка, 2 хвилини.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Знаєте, колеги, якби Юлій Цезар об'єднував три повноцінні портфелі – міністра юстиції, віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції і головного переговорника, він точно ризикував би не справитися з усіма цими завданнями. Тому, я вважаю, на сьогодні таким об'єднанням повноважень ми створюємо ризики насамперед для нашої інтеграції до НАТО, для верховенства права і для європейської інтеграції. Я бажаю особі, яка сьогодні може обійняти цю посаду або будь-якій особі на цій посаді, бути голосом не бравурних рапортів про так звані карколомні успіхи на шляху до європейської інтеграції, а голосом, який захищав би демократичні права і свободи в країні, що претендує на членство в Європейському Союзі і НАТО. Я вважаю, ця людина має стати голосом, який забезпечив би виконання Україною Копенгагенських критеріїв, що точно про свободу слова, а не про пропаганду і цензуру під прикриттям воєнного стану, що точно про верховенство права, а не про підпорядкування права окремим особам і інституціям, що не про централізацію влади всупереч закону, а про баланс влад в Україні.

І ще одне. Саме Збройні Сили України за ці роки заслужили надзвичайну довіру наших міжнародних партнерів до українського суспільства, Української держави. Зараз такими карколомними кроками Україна втрачає цю довіру через дії влади щодо згортання реформ і відкату від демократії.

Пані Олю, я бажаю, щоб ви стали тією людиною, завдяки діям якої ми все-таки цю довіру не втратимо і повернемося в русло демократичної України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна, фракція «Голос». Будь ласка, 1 хвилина. І ще Павло Андрійович, так?

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Пані Ольго, ціную все те, що ви зробити в рамках європейської інтеграції. Поділяю застереження з приводу того, наскільки успішно вам вдасться поєднувати дві посади. Тому що найбільший виклик, який зараз постане перед вами, – робота тут, всередині країни. Насамперед, це робота щодо реформи судів, яку дуже давно очікують українці, що додається до великого портфелю роботи, яку ви робили в міжнародному напрямі.

Хочу згадати про напрям міжнародної роботи, який також стане вашою відповідальністю, – виконання рішень Європейського Суду з прав людини, одним із яких є зобов'язання України вже зараз створити юридичні можливості для того, аби реєструвалися одностатеві стосунки в Україні. Ви знаєте, що в парламенті лежить законопроект, який нікуди не рухається, рішення суду не виконується. Ви як віце-прем'єр-міністерка з європейської та євроатлантичної інтеграції, як міністерка юстиції, сподіваюся, включитеся в це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір, група «Довіра». Будь ласка, 1 хвилина.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Пані Стефанішина, хочу сказати, що Міністерство юстиції є ключовим за багатьма напрямками як внутрішніми, так і зовнішніми, у тому числі включені й євроінтеграційні процеси. Але я хотіла б акцентувати вашу увагу саме на внутрішніх питаннях, які не вирішуються через відомчі інтереси міністерства.

Уявіть, міністерство оптимізувало РАЦСи, а це мільйон послуг: реєстрація смертей, народжень, шлюбів. Воно це віддалило, не делегувало цих функцій органам місцевого самоврядування. І коли приходить на засідання комітету міністр, то він каже, що це відомчі інтереси. Йому все одно, що мільйон людей, наприклад, мати загиблого воїна має їхати за 70 кілометрів і платити незаконні збори за дублікати цих свідоцтв, інші – за шлюб за добу, який неузаконений сім років, і таке інше, і це тисячі коштів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Займіть, будь ласка, свої місця в залі, приготуйтеся до голосування.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування питання про призначення Стефанішиної Ольги Віталіївни на посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністра юстиції України. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Вітаємо!

Покажіть по фракціях і групах.

Прошу головний комітет разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за наслідками прийнятого рішення.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується віце-прем'єр-міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністр юстиції України пані Стефанішина Ольга Віталіївна. Будь ласка.

СТЕФАНІШИНА О.В., *віце-прем'єр-міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністр юстиції України*. Я, Стефанішина Ольга Віталіївна, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Чесť маю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду.
Власенко – з процедури.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. Я прошу вас як головуєчого на цьому пленарному засіданні звернутися до новопризначеної віце-прем'єр-міністерки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції щодо включення до переговорних груп представників українського парламенту. Тому що переговорні групи, на жаль, приносять нам речі, які потім з величезними потугами проходять український парламент. Це питання неодноразово обговорювалося на засіданнях Погоджувальної ради. Прошу вас зараз звернутися з цим до новопризначеної віце-прем'єр-міністерки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу. Можу вас коротко поінформувати, що цей процес вже запущено, рішенням Кабінету Міністрів створено міжвідомчу робочу групу, до її посадового неперсонального складу передбачено включення народних депутатів на рівні голів і представників комітетів. Так само це передбачено і для 32 робочих груп, які супроводжуватимуть весь цей процес.

Як представник парламенту в переговорній групі країни я також особисто несу відповідальність за те, щоб український парламент максимально взаємодіяв з урядом, давав необхідну експертизу в тих питаннях, коли це потрібно з нашого боку.

Переходимо до наступного питання. З процедури?

Васильченко – з процедури. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»)*. Дякую. У продовження вашої відповіді у мене виникло запитання. Можете озвучити, яка саме процедура, в який спосіб народним депутатам подавати свої кандидатури: якщо це має розглядатися в комітеті, тоді за ініціативи кого, чи це має бути від фракції? Тобто яка процедура такого узгодження і подання?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви можете звернутися до керівництва свого комітету, секретаріатів. Вони вже усно знають процедуру, за пару днів це буде в письмовому вигляді (*Шум у залі*). Але це не процедурні питання, мені тут підказують.

Артуре Володимировичу, у вас... (*Шум у залі*). Ні, процедура вже закінчилася.

Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу, в мене тоді велике прохання, щоб не тільки комітети, а й фракції і групи могли визначати своїх представників до переговорних груп. Ми вже спрямували листи і керівництву парламенту, і профільному віце-прем'єр-міністру, і керівнику уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні народні депутати, переходимо до наступного кадрового питання про призначення Кулеби Олексія Володимировича на посаду віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України.

До слова запрошується кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України Кулеба Олексій Володимирович. Будь ласка, 2 хвилини.

КУЛЕБА О.В., кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України. Шановний головуючий! Шановний Прем'єр-міністре України! Шановні народні депутати України! Для мене честь бути сьогодні тут перед вами в якості кандидата на таку важливу посаду в уряді країни, яка воює. Шановні народні депутати, ми разом працюємо вже п'ять років. Мені пощастило працювати з вами як з боку органів місцевого самоврядування, так і з боку регіональної влади, Офісу Президента України. Кажу вам це для того, щоб ви розуміли і знали, що я повністю усвідомлюю всю важливість і відповідальність даного призначення. Знаючи роботу в органах місцевого самоврядування і в регіонах, я чітко розумію, які серйозні виклики стоять перед нами.

Коли я думав про пріоритети роботи і що важливо сказати, однозначно для себе вирішив, ми зараз не будемо говорити про стратегію. Вважаю, наразі одним із основних пріоритетів, якщо не єдиним, є проходження опалювального сезону. І тут ми вже не можемо використовувати термін «підготовка до нього» – тільки проходження.

Питання євроінтеграції наших регіонів. Окрім створення позиції – заступник губернатора з питань євроінтеграції, будемо цей процес інтегрувати і в громади.

Питання відновлення. У нас щодня збільшується кількість об'єктів, які знищуються, які пошкоджені, тому тут також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів записатися на запитання до кандидата на посаду. Будь ласка, 2 хвилини.

Василевська-Смаглюк, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Олексію Володимировичу, вам як заступнику Керівника Офісу Президента підпорядковуються очільники обласних військових адміністрацій. Мене цікавить, зокрема Київщина. Скажіть, будь ласка, чому, на вашу думку, відбувся провал відбудови міст Бородянки, Бучі, Гостомеля, Ірпеня? Чому ті проекти, якими зараз опікується Київська обласна військова адміністрація, досі не завершені і люди через 2,5 року після деокупації, на жаль, не можуть оселитися у своїх домівках?

Дякую.

КУЛЕБА О.В. Дякую вам за запитання. Після повномасштабного вторгнення на Київщині було зруйновано понад 29 тисяч об'єктів. Руйнація була різного ступеню: деякі об'єкти зруйновані повністю, деякі пошкоджені частково. Уся ця робота почалася одразу після того, як ворог був викинутий з Київщини. Була поставлена задача максимально швидко робити відновлення. Хочу сказати, що за швидкістю відновлювального процесу Київщина була безумовним лідером. На жаль, є помилки, певні порушення. Наскільки мені відомо, створено комісію, працюють правоохоронні органи. Тут дуже важливо забезпечити прозорість і підзвітність всіх процесів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович, фракція «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Лозинському Роману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Олексію, у нас всі добре поінформовані, що відбувалося в міністерстві протягом останнього етапу: абсолютний розвал, занепад, непрофесійне і безграмотне рішення про об'єднання міністерств, що призвело до дуже великих викликів, які постають перед вами і нашим комітетом. Переконали, в партнерстві ми зробимо дуже багато спільного, аби вийти з цієї ситуації, тому що євроінтеграція, тому що регіональна політика, тому що місцеве самоврядування, і це точно наш спільний пріоритет.

Проте у мене до вас два запитання. Перше. Ви не озвучили в своїй промові вашої позиції щодо об'єданого міністерства. Хочу, щоб ви зараз, перед вашим призначенням, сказали перед цим залом, яка ваша особиста позиція і план щодо роботи об'єданого міністерства в контексті його багатофункціональності і подальшої роботи.

І друге запитання. Ви акцентували увагу на опалювальному сезоні. Яка ваша позиція щодо когенерації і децентралізації електроенергії?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коротка відповідь, бо час закінчився.

КУЛЕБА О.В. Дякую. Стосовно об'єднання міністерств. Я хочу сказати, що все, що стосується Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, ми точно заберемо всі найкращі практики, які були напрацьовані, і будемо працювати виключно над підвищенням ефективності роботи. Це стосується найголовнішого – наших людей, тут немає жодних інших питань.

Щодо інфраструктури. Учора Прем'єр-міністром було озвучено, що це рішення тимчасове. Коли буде прийнято рішення, якщо буде прийнято, щодо відокремлення, я зі свого боку максимально прискорю цей процес, зроблю все для того, щоб ми вийшли на нове міністерство.

Щодо децентралізації енергетики. Я повністю це підтримую, вважаю, можливість побудувати стійкі громади – це не просто лозунг, а дійсно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олексію Володимировичу. Займіть, будь ласка, своє місце.

До слова для співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталій Юрійович Безгін. Будь ласка, 1 хвилина.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, шановна президіє! Сьогодні вранці комітет розглядав кандидатуру пана Олексія

Володимировича Кулеби. Три місяці тому наш комітет активно піднімав питання щодо проблем, які в нас є у сфері регіональної політики. За результатами розгляду кандидатури на засіданні комітету комітет дійшов висновку, що людина, яка мала досвід у сфері місцевого самоврядування, в державній вертикалі, є оптимальним кандидатом на посаду міністра, з яким хотів би працювати наш парламентський комітет.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України призначити Кулебу Олексія Володимировича на посаду віце-прем'єр-міністра з відновлення України – міністра розвитку громад та територій України.

Колеги, дуже просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Короленко-Усова Валентина Юріївна, фракція «Слуга народу».

КОРОЛЕНКО-УСОВА В.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Віталію Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Безгін. Будь ласка, з трибуни, 2 хвилини.

БЕЗГІН В.Ю. Колеги, буду дуже коротко. У продовження того, що парламентський комітет як і фракція більшості підтримують запропоновану кандидатуру. Я повторю для пана Олексія слова, які сказав сьогодні на засіданні комітету: парламент за п'ять років нашої каденції у сфері децентралізації місцевого самоврядування пережив період розквіту, занепаду, і тепер ми дуже розраховуємо на період ренесансу та відновлення, тим паче це дуже лягає на посаду віце-прем'єр-міністра з відновлення України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Лозинський, фракція «Голос». Будь ласка, 2 хвилини.

Запросіть народних депутатів до залу, скоро будемо голосувати.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги! Пане Олексію, в питаннях європейської інтеграції в частині регіональної політики, в питаннях місцевого самоврядування і посилення наших громад однозначно повне партнерство з боку нашого комітету, незважаючи на фракції і групи, ми як працювали, так і працюємо. У контексті інших напрямів діяльності, я переконаний, всі законопроекти, які голосуємо в комітеті, повинні бути в порядку денному сесії.

У разі призначення вас на посаду прошу вашої активної участі, у тому числі перед засіданнями Погоджувальної ради, аби тут комітет і міністерство виступали єдиним фронтом, щоб всі напрацьовані рішення для органів місцевого самоврядування голосувалися невідкладно.

І моє особисте прохання. У нас є ганебна практика, коли міністри завершують свою діяльність, навіть якщо і позитивно, не приходять у парламент для звіту. Я прошу вас у разі призначення потім, як ви пропрацюєте певний період, знайти час і можливість прийти в цей парламент зі звітом і передати своєму наступнику все, що буде зроблено вами. Це надзвичайно важливо, тому що інституції, парламентаризм і виконавча гілка влади мають працювати в цій країні якісно і професійно, ми повинні ці всі практики і стандарти підносити на новий рівень. Бо наразі, на превеликий жаль, у нас ганебні явища, наприклад, як було вчора, коли ця ложа була пуста, був лише один міністр, потім з'явився інший. Так не може продовжуватися. А робота нашого парламенту, його контрольна функція буде збережена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв.

АР'ЄВ В.І. Я, відверто кажучи, не розумію, чому те, що сьогодні ми робимо, називають перезавантаженням уряду. Те, що сьогодні відбувається, називається великим ліжкопересувництвом. Ті, хто в Офісі Президента займався тим чи іншим напрямом, переходять в уряд, ті, хто в уряді займався тим чи іншим напрямом, переходять в Офіс Президента. Ані ті, ані інші не представляють Верховній Раді жодної стратегії того, чим вони займатимуться. Я розумію, що скорочена процедура не дозволяє за 2 хвилини викласти стратегію, але це можна зробити, наприклад, в паперовому вигляді або через систему електронного документообігу, яку ми зробили, розіслати своє бачення кожному народному депутату. І коли я сьогодні чую про нових молодих менеджерів, у мене виникає питання, а чим вони відрізнятимуться, чим їхня робота в Офісі Президента відрізнятиметься від того, що вони робитимуть на міністерських посадах?

У Київській області після того, як пішли окупанти, на відбудову були прислані деякі фірми з кола дуже близьких до тодішнього очільника військової адміністрації людей. Було розслідування, і що? А нічого. Сьогодні на великому будівництві бачимо те саме: замість того, щоб робити велике фортифікаційництво, у прифронтових областях будують дороги і розширюють мости. Це буде те саме? Якщо ми не маємо відповідей на ці питання, я абсолютно чітко стверджую: від зміни кулеб результати в Україні не зміняться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросить депутатів до залу, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Кулеби О.В. на посаду Віце-прем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад та територій України» ([№ 12015](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Вітаємо!

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, складає на пленарному засіданні Верховної Ради України у день свого призначення перед вступом на посаду присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Кулеба Олексій Володимирович.

КУЛЕБА О.В., *віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України.* Я, Кулеба Олексій Володимирович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Вітаємо! Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду.

Наступним питанням до розгляду є призначення міністра захисту довкілля та природних ресурсів України.

До слова запрошується кандидат на посаду міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Гринчук Світлана Василівна. Будь ласка, до 2 хвилин.

ГРИНЧУК С.В., *кандидат на посаду міністра захисту довкілля та природних ресурсів України.* Дякую, Олександр Сергійовичу. Добрий день, шановні народні депутати! Для мене велика честь сьогодні виступати перед вами в якості кандидата на посаду міністра захисту довкілля і природних ресурсів рідного і близького для мене міністерства, де я починала свою трудову діяльність на державній службі і майже десять років присвятила роботі у сфері захисту

довкілля, зміни клімату, збереження природних ресурсів. І сьогодні може перерахувати декілька пунктів того, що було зроблено разом з вами, а саме: завершення співпраці з багатьма міжнародними партнерами, доведення її до логічного завершення в рамках Кіотського протоколу, прийняття Паризької кліматичної угоди, ряду законопроектів у сфері імплементації кліматичної політики, імплементації євроінтеграційного законодавства, мається на увазі закон про моніторинг викидів парникових газів, звітність та верифікацію, які є важливим пунктом для розвитку не тільки нашої природоохоронної, кліматичної політики, а й української економіки та бізнесу.

Щодо задач, які стоять сьогодні перед міністерством. Розуміємо, що в період війни багато хто вважає, що питання екології, захисту довкілля не є пріоритетом. Але насправді це не так, тому що саме збереження природних ресурсів, правильне їх використання, забезпечення правильного доступу до природних ресурсів є питанням національної безпеки так само, як і оборона України, забезпечення інших важливих галузей розвитку нашої країни. І, звичайно, однією із основних задач...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до кандидата на посаду.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Насамперед, хочу побажати вам, щоб ви у разі обрання вас міністром частіше бували у Верховній Раді, щоб народні депутати знали вас в обличчя на відміну від вашого попередника.

І запитання у мене таке. Чи є у вас бачення і план забезпечення населених пунктів України якісною питною водою, бо це дійсно є проблемою? Чи не вбачаєте ви, що Україні потрібно активніше працювати, долучатися до європейських грантів щодо очистки малих і середніх річок України? Прошу дати відповідь на запитання.

Дякую.

ГРИНЧУК С.В. Дуже дякую за запитання. Співпраця з парламентом, народними депутатами, профільним комітетом та іншими комітетами повинна бути для Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів одним із пріоритетів. У своєму виступі я не встигла сказати, але, користуючись нагодою, зараз наголошу, що інтеграція до країн Європейського Союзу неможлива без правильної імплементації екологічного і кліматичного законодавства в Україні. Саме це буде тим великим блоком переговорного процесу в процесі вступу до країн Європейського Союзу, над яким ми повинні спільно з вами працювати. Обіцяю, що докладу всіх зусиль для того, щоб ми спільно змогли впровадити всі ті норми і правила як сучасна європейська країна.

Щодо забезпечення водних ресурсів. Це пріоритет номер один на найближчі місяці, тому що ми не зможемо боротися далі і перемогти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час вийшов. Дякуємо, Світлано Василівно, займайте своє місце.

До слова запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування Олег Володимирович Бондаренко. Будь ласка, 1 хвилина.

БОНДАРЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Сьогодні вранці комітет розглянув кандидатуру Світлани Василівни Гринчук. Ми докладно поспілкувалися з нею щодо питань кліматичної та довкілевої політики, маємо враження про кандидата, якого знаємо досить давно, бо спілкувалися щодо питань Міндовкілля. За результатами розгляду кандидатури комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України призначити Гринчук Світлану Василівну на посаду міністра захисту довкілля та природних ресурсів України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України.

Шановні колеги, прошу підтримати цю пропозицію. Упевнений, Світлана Василівна гідно виконуватиме свою роботу на посаді, а ми будемо контролювати її в рамках парламентського контролю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Герус Андрій Михайлович, фракція «Слуга народу».

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я пропоную підтримати цю кандидатуру та інших достойних кандидатів, щоб пришвидшити завершення сьогоднішньої процедури з призначеннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасна пропозиція.

Євтушок Сергій, фракція «Батьківщина».

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція

«Батьківщина». Шановні колеги, найбільші виклики, які зараз є в Україні, це війна і, звісно, екологічний стан. Різні інститути, наприклад, Горшеніна, фонди, зокрема міжнародні, досліджують ситуацію, що в нас відбувається з питною водою. Михайло Цимбалюк від фракції «Батьківщина» запитував у вас, пані кандидатко на посаду міністра, про питну воду, чи є системна програма з очистки води, адже українці визначають величезну проблему в недостатці питної води. Збільшується кількість твердих побутових та промислових відходів, що українці в дослідженнях також визначають як серйозний виклик, і вам як міністру зі своїм колективом прийдеться системно напрацьовувати програми і реалізовувати їх через напрацювання нормативно-правових актів за участі екологічного комітету, які будуть проголосовані Верховною Радою. Не можу не сказати, за наслідками ракетних атак тонни різного бруду виплескуються в атмосферу на території України. І це теж виклик, з яким ви маєте боротися. Тонни металу, тротилу викидається в атмосферу під час атак не тільки на лінії зіткнення, а й у мирних містах.

Також не можу не привернути вашу увагу до чорнобильців, які потерпають від того, що Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів мовчить, не проводить жодних скринінгів щодо того, чи більше хворіє людей у тих забруднених зонах чи ні, у результаті Міністерство соціальної політики позбавляє людей, котрі живуть у цих зонах, пільг. Я бажаю вам справитися з цими всіма викликами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська, фракція «Голос».

БОБРОВСЬКА С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Наразі в мене зауваження чи до Апарату, чи до президії з приводу відсутності автобіографії кандидатів на посади міністрів. *Google* – це добре, але де документи, дипломи, біографії, щоб можна було прочитати про людину? Тут є велике запитання.

Окрім того, пані Світлано, оскільки не було можливості поставити вам запитання, хочу звернути вашу увагу на збільшення площ природно-заповідного фонду України. Україна свого часу взяла на себе зобов'язання збільшити площі мінімум до 15 відсотків. На сьогодні з тимчасово окупованими територіями ми ледве маємо 7 відсотків площ природно-заповідного фонду. Будь ласка, попрацюйте над питанням, щоб їх збільшити, тому що дуже часто саме голови обласних військових адміністрацій або державних адміністрацій ще в мирний час блокували створення нових національних парків і природно-заповідного фонду.

Також є звернення від екологів і тих, хто працює з природоохоронною сферою, щодо скасування розпорядження вашого попереднього очільника стосовно полювання. Мисливці сьогодні служать в лавах сил оборони і безпеки, їм вже точно не до стрільбищ у нашому природно-заповідному фонді, тим паче по нашій фауні, яка і так вимирає, відбувається, особливо на Чорноморському

узбережжі, масове знищення водних і наземних видів тваринного світу. Прохання переглянути цей наказ і скасувати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Звертаюся до Апарату з вимогою надати депутатам необхідні документи у затверджених форматах.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Колеги, фракція Європейська солідарність» також наполягає на жорсткому дотриманні всіх норм Регламенту. Ідеться не лише про біографії кандидатів на посади міністрів, а й про декларації, які завжди надаються, особливо в таких чутливих міністерствах. Бо заходять іноді в сандалях, а потім виходять і вже не можуть порахувати, чим вони обросли на тих чи інших посадах.

Тепер стосовно Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів. Фракція «Європейська солідарність» пишається тим, що ми дотиснули владу і повернули в зал «годину запитань до Уряду». Але жодного разу в нас не було нормальної розмови з міністром захисту довкілля та природних ресурсів. Сподіваємося, з новим міністром ми обов'язково зможемо провести таку зустріч, тому що наша спільна задача – зробити все для того, аби екоцид був визнаний воєнним злочином. Дуже важливо, щоб ми разом доклали зусиль, і російську федерацію було покарано за цей воєнний злочин. Ідеться про знищення російською федерацією трьох біосферних заповідників, 14 природних заповідників, 19 національних парків, про знищення або пошкодження 3-х мільйонів гектарів лісів, а також про 20 відсотків української землі, яка сьогодні знаходиться або в окупації, або уражена війною. Мільйони гектарів землі сьогодні заміновані. Спільно ми маємо докласти зусиль, аби підтримати гуманітарне, а не воєнне розмінування, отримати від наших партнерів допомогу щодо цього розмінування. Вважаємо, що уряд команди Зеленського-Шмигала приділяє недостатньо уваги ключовій темі захисту довкілля. Наша команда готова допомагати, сприяти і зробити все для того, аби екоцид було визнано одним із воєнних злочинів путіна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до...

Арешонков, група «Довіра». Будь ласка, 1 хвилина, і будемо переходити до голосування.

Запросіть народних депутатів до залу.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Пане головуючий, пане Прем'єр-мініstre, шановні колеги! Депутатська група «Довіра» підтримуватиме

кандидатуру Світлани Василівни на посаду міністерки захисту довкілля та природних ресурсів. Ми сьогодні спілкувалися з нею з основних тем державної політики, і хочемо підтвердити, що вона розуміє глибину всіх проблем. Єдине, на чому хотів би наголосити, як і попередній мій колега, – надзвичайно серйозний блок питань стосовно атомної енергетики – ЧАЕС, особливо питання зонування. З чорнобильськими зонами пов'язано багато питань – соціальні пільги, скасування багатьох речей і таке інше. Дуже уважно уряд має підходити до цього. Є методології і треба діяти виключно відповідно до закону.

Дякую. Бажаємо вам успіхів на цій роботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Гринчук С.В. на посаду Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України» ([№ 12013](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Вітаємо Світлану Василівну!

Покажіть по фракціях і групах.

З процедури? Ще ми не завершили питання.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, в день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

До складення присяги на трибуну запрошується міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Гринчук Світлана Василівна.

ГРИНЧУК С.В., *міністр захисту довкілля та природних ресурсів України.* Я, Гринчук Світлана Василівна, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякуємо. Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду.

Герасимов – з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, прошу звернути вашу увагу. Сьогодні вже трьох міністрів – пан Сибіга не відноситься до цього списку – ви призначаєте

з грубим порушенням регламентів і Кабінету Міністрів, і Верховної Ради. Зачитую статті законодавства: «Подання про призначення членів Кабінету Міністрів України щодо кандидатів на відповідні посади вносяться до Верховної Ради разом з відомостями про громадянство, відомостями про освіту, відомостями...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не з процедури, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Це з процедури! Я зараз кажу про повну неповагу до парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це з підготовки цього питання. Дякую.

Вимкніть мікрофон, будь ласка.

Ще раз звертаюся до Апарату Верховної Ради з проханням надати відповідні документи, якщо вони не надані.

Наступне питання – призначення Бідного Матвія Вікторовича на посаду міністра молоді та спорту України.

До слова запрошується кандидат на посаду міністра молоді та спорту України Бідний Матвій Вікторович. Будь ласка, 2 хвилини.

БІДНИЙ М.В., *кандидат на посаду міністра молоді та спорту України.* Шановні народні депутати, велика честь і велика відповідальність стояти сьогодні тут на цій трибуні. За ті вісім років, що я працюю в Міністерстві молоді та спорту, сподіваюся, зміг здобути довіру тих із вас, хто займається чи цікавиться питаннями фізичної культури, спорту чи молодіжної політики.

Під час такої страшної війни, під час вчинення росією військового злочину, я свідомий того, що дякувати за те, що питання спорту взагалі можуть стояти на порядку денному, ми маємо нашим героям і Силам оборони України. Ми як спортивна спільнота, наші спортсмени не забувають щоразу дякувати їм за це, зокрема тоді, коли піднімається наш прапор в усіх куточках світу під наш гімн на честь їх власних перемог.

Бачимо, яку сьогодні увагу світу приковують до себе як Олімпійські, так і Паралімпійські ігри, які наразі тривають у Парижі. Хоч виступ нашої національної збірної команди на Олімпійських іграх можна назвати успішним з усіх боків, той аналіз, який триває і досі, виявляє низку проблем, на яких я хотів би зосередитися протягом своєї роботи на посаді міністра молоді та спорту в разі надання вами такої довіри. Насамперед, відсутність потужної лави запасних. І тут ми маємо зосередитися на питаннях масового спорту, зокрема дитячого. Маємо якнайбільше залучати дітей до спорту, тому що деякі види спорту сьогодні фактично зникають. Нам треба робити все для того, щоб наші діти якнайбільше займалися спортом.

Досвід нинішніх ігор показав, що великою проблемою є науково-методичний супровід наших спортсменів. Сучасний спорт вищих досягнень – це велика наука. Сучасний і фаховий тренер – це фактично...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до кандидата на посаду. Будь ласка, 2 хвилини.

Ковальчук Олександр, фракція «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В. Прошу передати слово Санченку Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Санченко. Будь ласка.

САНЧЕНКО О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Матвію Вікторовичу! Насамперед, вітаю з гідними результатами на Олімпійських іграх цього року, попри всі виклики, які були. Я опікуюся сферою молодіжної політики, і мене цікавить, наскільки молодіжна політика, розвиток молодіжної інфраструктури є в пріоритеті Міністерства молоді та спорту, зважаючи на те, що понад 2 мільйони молодих людей вимушено виїхали з України. Як ви бачите в цілому спортивну складову, тобто що ви плануєте робити для розвитку спортивної інфраструктури, щоб на наступних Олімпійських іграх і в період між олімпіадами показники нарощувалися, спортивний потенціал зростав?

Наперед дякую за розгорнуту відповідь на обидва запитання. Дякую.

БІДНИЙ М.В. Дякую, Олександр, за запитання. Дійсно, так склалося, що, зазвичай, очільником Міністерства молоді та спорту є людина, яка, передусім, сконцентрована на спорті і спорті вищих досягнень, а сфера молодіжної політики перебуває в тіні. Сподіваюся, за цей майже рік на посаді виконувача обов'язків я зміг довести, що формування молодіжної політики – це також наш безумовний пріоритет. Тут я спираюся на авторитет наших депутатів, зокрема й ваш, на авторитет тих, хто давно займається цією політикою. Ви прийняли Закон «Про основні засади молодіжної політики», затверджена стратегія формування молодіжної політики в Україні, є дуже багато інструментів. За останній рік нам нарешті вдалося запустити Український молодіжний фонд, який є основою для підтримки ініціатив української молоді.

Безумовно, ви правильно визначили пріоритет, який сьогодні стоїть на порядку денному, – 2 мільйони молодих українців за кордоном і нам треба створювати умови, щоб їх повернути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за відповіді.

Запрошуємо для співдоповіді першого заступника голови Комітету Верховної Ради з питань молоді і спорту, олімпійського чемпіона Жана Венсановича Беленюка.

БЕЛЕНЮК Ж.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Добрий день, шановний головуючий, шановні народні депутати, шановний Матвію Вікторовичу! За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка Олександра Сергійовича Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту на засіданні 5 вересня 2024 року розглянув подання Прем'єр-міністра України Шмигала Дениса Анатолійовича від 04.09.2024 року про призначення Бідного Матвія Вікторовича міністром молоді та спорту України, внесене відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу».

Розглянувши на засіданні комітету доручення Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка, Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту вирішив рекомендувати Верховній Раді України прийняти рішення про призначення Бідного Матвія Вікторовича міністром молоді та спорту.

Окремо від себе хочу побажати наснаги, успіхів у розвитку нашого спорту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Жане Венсановичу.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Божков, фракція «Слуга народу».

БОЖКОВ О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Едуарду Прощуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Едуард Прощук. Будь ласка.

ПРОЩУК Е.П. Шановні колеги! Нещодавно завершилися XXXIII Олімпійські ігри, де Україна достойно виступила, і ми всі були об'єднані, всі вболівали. Наші герої спорту – не просто спортсмени, а ще й амбасадори нашої країни. Загальнокомандне 22-е місце – це мегасильно під час війни з російським окупантом.

Окрім цього, хотів би наголосити на чудових виступах наших паралімпійців – станом на сьогодні сьоме загальнокомандне місце, і це також варте нашої глибокої поваги.

У нас є великі виклики, і, я сподіваюся, Матвій Вікторович, отримавши довіру парламенту, зможе їх подолати. Ідеться, зокрема про фінансування нашого спорту у 2025 році. Є перші цифри, які показують критичне недофінансування цього напрямку. Принагідно хочу звернутися до Прем'єр-міністра України: Денисе Анатолійовичу, прошу вас підтримати фінансування спортивної галузі, там зараз критично не вистачає коштів. Я розумію, війна і пріоритет – наші військові, але спорт, дитячий спорт – це те, що потрібно підтримувати завжди. Заради цього воюють наші військові, захищають нашу країну, щоб наша молодь, наші спортсмени мали змогу готуватися до наступних спортивних звершень у належних умовах.

Також хотів би сказати, що треба врегулювати питання бронювання для наших спортсменів, а більше для наших тренерів. На жаль, це питання під час прийняття закону про посилення мобілізації не було врегульовано, багато наших фахівців зараз покидають країну, і в нас критична ситуація з дитячими тренерами. Це потрібно врегульовувати на рівні уряду, на законодавчому рівні.

Матвію Вікторовичу бажаю успіхів. Безумовно, будемо підтримувати вашу кандидатуру на посаду міністра, і разом рухатимемо цю галузь вперед.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Декому здається, що Міністерство молоді та спорту, питання молодіжної політики – це є щось другорядне, не таке важливе, як всі інші міністерства. Але я як людина, яка займалася питаннями молодіжної політики впродовж досить довгого часу моєї політичної, громадсько-політичної кар'єри, хочу сказати, у вихованні української молоді закладається те, як майбутні чоловіки і жінки ставитимуться до своєї країни, чи будуть вони патріотами, чи стоятимуть на захисті своєї держави, якою буде наша держава в майбутньому, наскільки люди будуть змотивовані тут працювати. Тому міністерство і називається насамперед молоді, а потім спорту. Але чомусь дуже часто молодь забувається, а спорт на першому місці. Я хотів би, щоб вони стояли на одних рейках, були взаємопов'язані між собою. Це перше.

Друге. Піднімалося питання Олімпійських ігор. Так, ми гарно виступили – три золоті медалі – краще, ніж було на попередніх Олімпійських іграх. Але давайте дивитися наперед, як ми бачимо виступи наших олімпійців у 2028 році, яка у нас база, хто підростає і показуватиме ще кращі результати. Наступний 2025 рік передолімпійський, будемо готуватися до зимової Олімпіади 2026 року, а на підтримку спорту, в тому числі спорту вищих досягнень, планується закласти коштів в два рази менше, ніж в цьому році. То про які результати ми хочемо говорити?

Тому я хотів би звернутися, враховуючи, що тут є Прем'єр-міністр і, сподіваюся, майбутній міністр, з проханням закласти в бюджеті на наступний рік фінансування для спорту хоча б не менше, ніж в цьому році, бо це наше майбутнє. Кожна вкладена гривня в спорт – це мінус 10 гривень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово співголові фракції Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, знаєте що в мене в руках? Відомості про наших кандидатів: автобіографії, написані власноруч, їхні декларації і таке інше. Опозиція такі документи має, бо вона цього вимагала, а у вас їх немає, і можуть бути лише дві причини цього: або вам це не цікаво і ви тиснете кнопку, тому що тиснете, або вас просто не поважають. У мене немає іншої відповіді на це питання. Це означає, що ви сьогодні бездумно тиснете кнопки, навіть не розуміючи, хто ці люди. Ви знаєте, що кандидату на посаду міністра 44 роки, що в нього чотири вищі освіти? Та хто із вас це знає? Ніхто. До чого я веду? Ви реально ліквідаційна команда. Не можна бездумно тиснути кнопки ні щодо прийняття законів, ні щодо призначень на посади, бо це дуже серйозні речі.

Саме тому я звертаюся до президії з проханням зупинити це беззаконня, допоки кожен народний депутат не отримає комплект таких документів. Сьогодні лише пан Сибіга був призначений на посаду міністра відповідно до законодавства, бо представник Президента у Верховній Раді з трибуни чітко, відповідно до законодавства доповіла відомості про нього, усе інше – незаконно.

І стосовно українського спорту. Користуючись нагодою, я хочу щиро подякувати нашим олімпійцям за те, що вони зробили, нашим паралімпійцям за те, що вони роблять в ці хвилини, і головне – подякувати тим українським спортсменам, які сьогодні в лавах Збройних Сил захищають країну в той час, коли ви тут творите беззаконня, ведете країну просто до катастрофи, а також подякувати сім'ям тих спортсменів, які загинули під час захисту нашої Батьківщини. Щиро вам дякую!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна, фракція «Голос».

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Колеги, напевно, я озвучу те, про що не змогли, на жаль, запитати тут, у залі, і, напевно, не було б відповіді на питання всім фракціям, бо претенденти на посади не приходили на засідання фракцій. Але коли ми забиваємо в *Google*-пошуку прізвище Бідний Матвій, ми бачимо дуже багато скандалів, один із яких пов'язаний з його дружиною і тестем,

які начебто мають паспорти і громадянство російської федерації, що тесть з 2014 року по 2022 чи 2023 рік, доки не оголосили йому підозру за торгівлю з державою-агресором, постачав певні елементи для її військово-промислового комплексу. Я не знаю, наскільки вірно пройшла ця перевірка, і чому й досі не змінили наше законодавство щодо того, щоб політичні посади, посади керівників державних підприємств, вищого військового командування не займали ті, перше коло споріднення яких має відносини або зв'язки з державою-агресором, державою-терористкою. Такі явні речі, особливо для політичної посади, очевидно викликають застереження і масу запитань, на які, думаю, більшість тут не отримала відповідей попри те, що можуть бути фаховість, адекватність у роботі і таке інше. Вважаю це неприйнятним, тим паче без відповіді на загал суспільству. Якщо зять не несе відповідальності за тестя, а в підозрі фігурує і дружина, якій не було вручено підозру, у мене питання: як можна в рамках родини толерувати торгівлю з державою-агресором?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Павленко, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

Запросіть депутатів до залу, після цього будемо голосувати.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Шановний претенденте на посаду міністра молоді та спорту! Ви починаєте цю роботу в дуже непростих умовах: зруйнована інфраструктура, тисяча спортсменів зі зброєю в руках сьогодні захищають країну, багато дітей і молоді знаходяться за межами України. Саме ці виклики перед вами є найголовнішими.

На жаль, до Міністерства молоді та спорту дуже часто ставляться як до другорядного. Я бажаю вам сил і мудрості у відстоюванні галузі, щоб мати можливість для підготовки спортсменів вищого рівня, розвитку дитячо-юнацького спорту, для вирішення питань, пов'язаних з фізичним вихованням в навчальних закладах, відбудовою, збереженням спортивної інфраструктури, недопущенням руйнування фізкультурно-спортивної реабілітації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 частини четвертої статті 114 Конституції України статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Бідного М.В. на посаду Міністра молоді та спорту України» ([№ 12016](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Вітаємо!

Покажіть результати голосування по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, в день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр молоді та спорту України Бідний Матвій Вікторович.

БІДНИЙ М.В., *міністр молоді та спорту України*. Я, Бідний Матвій Вікторович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую вам. Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду.

Наступне питання – призначення Точицького Миколи Станіславовича на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України.

До слова запрошується кандидат на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України Точицький Микола Станіславович. Будь ласка.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С., *кандидат на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України*. Шановний пане головуючий! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Насамперед, хочу сказати, що для мене велика честь бути сьогодні тут, перед вами, і виступати у цю відповідальну годину, в цей відповідальний час. Дуже важливо у ці важкі часи боротьби українського народу за свободу і незалежність опікуватися питаннями культури та ідентичності. Це те, до чого прикута особлива увага нашого ворога. Адже знищити державу і народ – означає стерти його культуру та історію.

Окуповуючи українські території, російська влада знищувала символи української культури і все, що може їй нагадувати про це. Сьогодні культура має бути для фронту і перемоги. Маємо об'єднатися заради цієї мети. Окрім власних зусиль, наша боротьба на передовій та збереження культурної ідентичності потребують посиленої підтримки наших іноземних партнерів. Міжнародна допомога не в останню чергу залежить від розуміння мотивів і цілей нашої боротьби. Потрібно якісно комунікувати з нашими друзями, щоб вони знали, хто ми, для чого ми і чому ми. Сьогодні дуже важливо мислити категоріями, що може зробити культура для того, щоб питання України були і залишалися на порядку денному.

Інформаційна політика є основною складовою, важливим напрямом, питанням національної безпеки. Маємо розбудовувати ефективну систему стратегічних комунікацій. Переконали, наша головна ціль – люди. Буду докладати максимум зусиль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до кандидата на посаду. Будь ласка, 2 хвилини.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановний пане кандидате! У вас дуже відповідальна ділянка роботи. Я розумію, вам теж складно за 2 хвилини розказати про свої плани. Але я погоджуюся з вами, що культура – сьогодні є основою, незважаючи на ті виклики, які стоять перед суспільством.

Ви назвали другу тему: інформаційна безпека, комунікації. Скажіть, у вас є своє бачення щодо збереження культурної спадщини? Ми бачимо на прикладі Львова, як ворог знищує те, що є культурною спадщиною попередніх поколінь. Як ви плануєте, як я зрозумів, задіювати міжнародну спільноту?

І наступне – інформаційна безпека. На жаль, сьогодні є серйозні проблеми. Як ви бачите, які кроки можна зробити для того, щоб посилити цей важливий напрям?

Дякую. Бажаю вам успіхів.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С. Дякую, пане Михайле, за запитання. Це, дійсно, надзвичайно важливо. Щодо збереження культурної спадщини і щодо того дня, коли ми заставимо росію заплатити за все і за всіх, як за людські життя, так і за зруйновані долі, знищені наші історичні пам'ятки. Це є наша ідентичність і на це націлений ворог. Ми знаємо, він націлений не в останні 2,5 року відкритої агресії, не останні 10 років війни, а уже століттями, з того моменту, коли почалося з'являтися поняття етносу, нації, держави. Завданням моїм і моєї команди буде, насамперед, повернення до співпраці міжнародних фахівців від ООН до ЮНЕСКО, які займаються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за відповіді.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Русланович Потураєв. Будь ласка, 1 хвилина.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Руслана Олексійовича Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

на засіданні 5 вересня 2024 року розглянув подання Прем'єр-міністра України про призначення Точицького Миколи Станіславовича міністром культури та стратегічних комунікацій України.

За результатами розгляду Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики прийняв рішення підтримати подання Прем'єр-міністра України про призначення Точицького Миколи Станіславовича на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України та рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України призначити Точицького Миколу Станіславовича на посаду міністра культури та стратегічних комунікацій України. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.
Божков, фракція «Слуга народу».

БОЖКОВ О.В. Прошу підтримати кандидатуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.
Васильченко, фракція «Голос».

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Прошу передати слово Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А. Фракція «Голос». Ви знаєте, для мене це одна із найнеочікуваніших кандидатур на посаду міністра культури та інформації чи чого там в нас, боротьби з контрінформацією, дезінформацією. Людина має фантастичний досвід в дипломатичній роботі, міжнародник, йому передають вітання колеги-дипломати з усього світу, і, зважаючи на брак кадрів і непризначення послів у десятки країн, які для нас є критичними і надважливими, ми цю людину з кадрового резерву Міністерства закордонних справ віддаємо на культуру. У мене питання, напевно, до pana Прем'єр-міністра: а що, в нас немає інших людей на посаду міністра культури, чи в нас немає людей, які мають розуміння і працюють вже багато років в цій галузі, є професійними менеджерами? Чому ми абсолютно фахових людей, членів переговорної групи, які працюють давно і довго на цьому полі, віддаємо на посаду міністра культури? Я, дійсно, здивована і погодженням на таку посаду самим паном Миколою, бо, як на мене, нам треба посилювати наш дипломатичний фронт в тих країнах, які для нас є критичними. Подивіться на кількість наших чисельних посольств чи консульств у тих країнах, де понад мільярд населення, де ми і з ким ми не працювали, а тепер думаємо, чому Глобальний Південь так дивно і абсолютно неприязно на нас дивиться.

Тому мені шкода, що таку цінну персону з МЗС ми віддаємо на культуру, що, насправді, є ганебно для культури, яка не змогла запропонувати своєї кандидатури. Якщо ми думаємо, що культура чи культурна дипломатія не відрізняються від класичної дипломатії, тоді, напевно, такий наш всіх рівень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я втішений, що галузь культури нарешті матиме свого очільника після понад року роботи виконуючого обов'язки міністра. Втішений тим, що кандидат на цю посаду щойно сказав: одним із пріоритетів його культурної політики буде збереження та формування національної ідентичності. Це важливо. Але мене бентежить, що нас чекає не просто призначення нового міністра, а чергова реорганізація цього відомства. Звісно, це знову місяці бюрократичної тяганини щодо запуску міністерства з новою назвою – Міністерство культури та стратегічних комунікацій. Проте проблема не лише в цьому. Чергове переформатування підкреслює те, що в країні досі, навіть у час війни, продовжує існувати уявлення про культуру як про несамодостатню галузь державної політики, і тому її завжди до чогось причіплюють – до туризму, молоді, спорту, інформаційної політики, а тепер до стратегічних комунікацій. Таке поєднання, на мою думку, недоречне, тому що стратегічні комунікації – це не окрема державна політика, а лише інструмент майже кожної державної політики – соціальної, економічної, військової, там всюди потрібні стратегічні комунікації, так само потрібні вони і в культурній політиці. Але це не єдиний інструмент культурної політики, і, напевно, навіть не головний. Сподіваюся, новий міністр зможе ефективніше використовувати існуючі інструменти, створені станом на сьогодні – Український інститут книги, Український культурний фонд, Український інститут національної пам'яті, Український інститут, який працює при Міністерстві закордонних справ і займається, в тому числі й питаннями культурної дипломатії, а також, врешті-решт, зможе реанімувати Держкіно, яке зараз знаходиться в стані колапсу. Головне завдання – забезпечити роботу цих структур, зокрема забезпечити їх ресурсом через бюджет, який формуватиметься.

Ми як опозиційна фракція не підтримуємо жодних кадрових призначень, відповідно не підтримуватимемо кандидатуру pana Точицького, але готові до співпраці, готові підтримати будь-які його пропозиції, спрямовані на підтримку української культури і захист національної ідентичності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Павленко, фракція «Платформа за життя та мир». Будь ласка, з місця.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Шановний головуючий! Шановний Миколо Станіславовичу! Підтримую попередніх виступаючих в тому, що, на жаль, продовжуються дивні експерименти над міністерством культури. За п'ять останніх років це, якщо я не помиляюся, п'ята зміна його назви, а відповідно п'ята реорганізація міністерства, яке відсьогодні має стати Міністерством культури та стратегічних комунікацій, будучи на цей момент ще Міністерством культури та інформаційної політики. Провалили інформаційну політику, вирішили прибрати з назви, як пріоритет державної політики, давайте тепер провалювати стратегічні комунікації.

Стосовно культури. Безсумнівно, величезні виклики і завдання. Безсумнівно, величезні знання необхідні для того, щоб управляти цією надзвичайно складною сферою. Пане Миколо Станіславовичу, ви фаховий дипломат, прекрасний спеціаліст і професіонал, вам буде дуже непросто розібратися лише в назвах і кількості людей, які сьогодні представляють і є обличчям української культури. Тому хочеться побажати вам цей черговий виклик у своєму житті пройти достойно і не провалити те, що зроблено попередніми поколіннями і вашими попередниками.

Щодо реорганізації. Сподіваюся, комітет Верховної Ради, Верховна Рада, Прем'єр-міністр вам допоможуть пройти шлях реорганізацій максимально швидко, бо ваші попередники робили це численними місяцями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України і статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Точицького М.С. на посаду Міністра культури та стратегічних комунікацій України» ([№ 12012](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Вітаємо!

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр культури та стратегічних комунікацій України Точицький Микола Станіславович.

ТОЧИЦЬКИЙ М.С., *міністр культури та стратегічних комунікацій України.* Я, Точицький Микола Станіславович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції

України та законів України, зміцнювати суверенітет і територіальну цілісність України, незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Слава Україні! Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Вітаємо! Займіть своє місце в ложі уряду. Герасимов – з процедури.

Працівники, які керують системою «Рада», розберіться, будь ласка, з робочим місцем депутата Герасимова. Але спочатку дайте Герасимову можливість виступити.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні колеги! Я звертаюся зараз до президії з проханням призупинити голосування, допоки кожен народний депутат не отримає всі необхідні відповідно до законодавства матеріали стосовно кожного кандидата.

Щиро вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу Апарат надати всі необхідні відповідно до законодавства матеріали стосовно кожного кандидата.

Рухаємося далі. Наступне питання – призначення Калмикової Наталії Фернандівни на посаду міністра у справах ветеранів України.

До слова запрошується кандидатка на посаду міністра у справах ветеранів України Калмикова Наталія Фернандівна.

КАЛМИКОВА Н.Ф., кандидат на посаду міністра у справах ветеранів України. Шановні народні депутати! Шановні колеги! За останній рік ми неодноразово зустрічалися в цьому залі, комітетах, Кабінеті Міністрів України, здійснювали зміни, важливі для наших захисників. Ми зробили величезний крок у військовій медицині, разом з вами розділили повноваження Міністерства оборони та Міністерства охорони здоров'я, і Міністерством оборони вже затверджені обсяги надання домедичної допомоги. Наразі на юстуванні знаходяться обсяги надання догоспітальної допомоги, що дає нам можливість уніфікувати штати, табелі, все, що відбувається на етапах евакуації пораненого.

Також ми унормували склад аптек та наплічників, що довгий час було скандалом та елементом маніпуляцій, змінили виплати нашим захисникам за участь у бойових діях, подовжили виплати пораненим до 12 місяців. Буквально на минулому тижні уряд, врешті-решт, підтримав постанову щодо створення служби супроводу військовослужбовців, так званої патронатної служби, яка насправді зніме багато питань, що виникають у військовослужбовця та його родини під час служби. Ми зробили великі зміни з точки зору залучення людського капіталу до Збройних Сил. Думаю, кожен із вас бачить, як працюють центри рекрутингу, яких на сьогодні в Україні 34.

Дякую кожному із вас, хто долучився до цих змін, і хочу сказати, що ветерани вже сьогодні стають більш дієвою частиною нашого суспільства, і моєю задачею є створення для них умов реалізації їхнього потенціалу та енергії. Пріоритетами в першу чергу є здоров'я, в другу чергу – робота, в третю чергу – родина.

Прошу підтримати мою кандидатуру на посаду міністра у справах ветеранів.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Прошу записатися на запитання до кандидатки на посаду.

Богданець, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БОГДАНЕЦЬ А.В. Прошу передати слово Тарасенку Тарасу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановні колеги, шановний кандидате! Я дуже радий, що саме ви переходите з Міністерства оборони на посаду міністра у справах ветеранів, оскільки знаєте звідки починається шлях ветерана. Враховуючи це, я хотів би запитати вас, чи можливо сформувані у найближчі три місяці таку політику, щоб ви могли презентувати її у нас, на засіданні комітету, і ми могли запровадити її через державну цільову програму загалом на державу? Тому що ветерани є в кожній сфері: і в Міністерстві соціальної політики, і в Міністерстві охорони здоров'я, і в Міністерстві оборони, тобто скрізь. Зараз ветеранів у нашій країні буде понад 25 відсотків. Тому дуже важливо, щоб ми консолідувалися. Я маю надію, що ви сформуєте саме таку консолідуючу...

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за запитання. Думаю, всі, хто зі мною працював, знають, що я працюю з позиції діалогу. Ми запрошували комітети до Міністерства оборони, де ми звітували, завжди приходимо на засідання комітетів обговорювати законодавчі ініціативи. Ми однозначно зацікавлені в тому, щоб врахувати і голоси ветеранів, і голоси народних депутатів у формуванні тих підходів, які стануть важливими і цінними для ветерана, рухатимуть країну вперед, бо це пов'язані речі.

І окремо я хочу наголосити на родині, тому що вони є важливою компонентою життя ветерана і військовослужбовця, вони завжди за них переживають, і це для нас буде окремим пріоритетом. Ви правильно зауважили, ветерани у нас всюди, і задача Міністерства у справах ветеранів – координувати всі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за відповіді. Займіть, будь ласка, своє місце.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галина Миколаївна Третякова.

ТРЕТЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я одразу кажу, що комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді проголосувати за цю кандидатуру, тому що знаємо, як працювала пані Наталія на посаді заступника міністра оборони, в громадській організації «Повернись живим». Вона гідний кандидат, яка розуміє і державну службу, і потреби ветеранів. Комітет розглядає Міністерство у справах ветеранів як міністерство майбутнього для військових, і пані Наталія це однозначно розуміє.

Колеги, велике прохання від комітету проголосувати за неї, тому що у грудні буде шість років існування Міністерства у справах ветеранів, а проблем не меншає, їх стає більше. Проблематика: хто такий ветеран, яка має бути діджиталізація, електронний кабінет, як має бути побудована робота нової професії – помічника ветеранів, яким чином мають забезпечуватися потреби працевлаштування людей з інвалідністю та військових, які мобілізовані і втратили попереднє своє робоче місце. Усі ці проблеми треба розв'язувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Божков, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

Працівники системи «Рада», у мене є питання до вас.

БОЖКОВ О.В. Прошу передати слово Олександру Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, я закликаю вас підтримати кандидатуру Наталії Фернандівни на посаду міністра у справах ветеранів. Вона ефективно проявила себе на посаді заступника міністра оборони: постійна комунікація з парламентаріями, розуміння проблем, які є в Міністерстві оборони, їх розв'язання, напрацювання алгоритмів, за якими ми рухалися. Тому, я вважаю, це достойна кандидатура, закликаю вас всіх її підтримати.

На майбутнє, шановні кандидати і вже призначені міністри, закликаю вас частіше звітувати перед українським народом. Звітуючи перед парламентом, перед народними депутатами України, ви звітуєте перед українським народом, від імені якого ми вас призначаємо на посади в українському уряді. Неважливо, скількома голосами вас сьогодні призначають – чи то 240, чи то 300 голосів, головне, як вас проводжають з посади. І ми це сьогодні побачили, коли звільняли з посад, задовольняючи заяви про відставку.

І ще невеличка ремарочка. Шановні міністри, коли ви йдете з посад, заявляючи про відставку, нам хотілося б знати, чому відставка, а не заява про звільнення. Можна скористатися заявою про звільнення за власним бажанням, і це один правовий механізм, а відставка – це трохи інший критерій – політико-правовий, не згодні з певними політичними рішеннями. Тому на майбутнє, якщо будете використовувати право на відставку, заявляючи про неї, обґрунтуйте її.
У добру путь!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук, фракція «Голос».

ОСАДЧУК А.П. Прошу передати слово Устіновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю. Тут всі просять сказати дуже коротко. Підтримайте Наталку, я її знаю понад 10 років. Це людина, яка колись кинула дуже круту роботу в бізнесі, а коли почалася війна, пішла волонтерити. Її знаю з часів, коли я працювала в громадській організації. Коли у бізнесу почали вимагати хабарі, а в неї був один із небагатьох бізнесів, вона почала воювати з цими хабарниками ще за часів Богатирьової в МОЗ. Тому це дуже достойна людина, і я закликаю вас її підтримати. Не буду більше витрачати час.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Павленко, група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Шановна претендентка на посаду міністра у справах ветеранів! Дійсно, майже шість років існує Міністерство у справах ветеранів, 10 років іде війна в країні, із них 2,5 року – повномасштабна війна, але цілісної системної політики захисту, підтримки ветерана, на жаль, ми як держава досі не маємо. Тому перед вами першим завданням є те, щоб кожен ветеран, кожен громадянин знав, що держава гарантує, як захищає, що буде з солдатом, офіцером після того, як завершиться його військова кар'єра через поранення. Найголовніше, щоб і ви як міністр, і міністерство відчували біль і потребу кожного ветерана. З одного боку, загальнонаціональна політика, а з іншого боку, дуже чутлива сфера – почути, побачити, попередити, відчути і розв'язати проблему кожного громадянина, кожного ветерана, з якою він стикається чи то в Києві чи в найвіддаленішому селі.

Тому питання щодо того, як сьогодні сприймають громади ветеранів, як міністерство може впливати на органи місцевого самоврядування, не вирішено. Питання щодо лікування, протезування, реабілітації поки що знаходяться на досить слабкому рівні. Паліативна допомога та багато інших завдань і викликів стоїть сьогодні перед Міністерством у справах ветеранів. Сподіваюся, ви як

міністр і Кабінет Міністрів в цілому будете розуміти, чути, відчувати біль і потребу кожного ветерана, кожного захисника.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка. Потім – «Європейська солідарність», 1 хвилина, і будемо переходити до голосування.

Запросіть народних депутатів до залу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Насамперед, я хочу подякувати вам, пані Наталіє, за вашу достойну комунікацію не тільки з Комітетом з питань національної безпеки, оборони та розвідки, в якому працює наш колега Вадим Івченко, а й з іншими комітетами і в цілому з Верховною Радою.

Насправді, Міністерство у справах ветеранів за можливостями є першим міністерством після Міністерства оборони. У нас найбільша кількість ветеранів у світі. І ви, пані Наталіє, цим призначенням виписали собі квиток на війну. На війну з Міністерством економіки, бо там через центри зайнятості видаються сертифікати на бізнес ветеранам, з Міністерством охорони здоров'я, бо потрібна реабілітація, з Міністерством соціальної політики, бо воно виплачує половину всіх виплат, тобто на війну майже з кожним міністерством. Ваша посада мала б бути з приставкою «в.о.». Шкода, що немає Прем'єр-міністра, він нас чомусь покинув.

Лише у липні цього року 5,7 мільярда Кабінет Міністрів розподілив на придбання житла військовим – це майже 3 тисячі родин, а в черзі близько 50 тисяч. Чому тільки в липні – це питання, а скільки ще можна було придбати житла. Знаєте чому, перенаправляємо 1 мільярд гривень із Міністерства у справах ветеранів на фінансування Збройних Сил? Тому що міністерство не освоїло їх на реабілітацію. Тобто перед вами велике завдання.

Дуже шкода, що ви сьогодні не прийшли на зустріч з фракцією «Батьківщина». Ми не підтримаємо вас сьогодні голосуванням, але будемо підтримувати у ваших діях на посаді міністра.

Не витрачаємо час, голосуємо і даємо можливість Міністерству у справах ветеранів стати головним для тих мільйонів дочок і синів, які захищали і захищають державу, а сьогодні потребують її підтримки.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка, 1 хвилина. Потім ще група «Довіра», і будемо голосувати.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Свого часу наша команда почала створювати Міністерство у справах ветеранів, заклала основи реєстру ветеранів, і, очевидно,

на сьогодні ми країна героїв, але безіменних героїв. Тому жодне міністерство не зможе самостійно потягти ветеранську політику, це має стати політикою уряду. Ми з повагою ставимося і до пана Порхуна, і до пані Калмикової, які, очевидно, вболівають за ветеранів, але це має стати політикою уряду. Має бути нормальне фінансування, яке у бюджеті на наступний рік не передбачено, інформаційна політика, бо сьогодні в марафоні головну роль грають оці диванні вояки, там немає ні героїв, ні ветеранів, звичайно, працевлаштування і таке інше. Ми вимагаємо поваги до ветеранів, профільне міністерство завжди будемо підтримувати у ветеранській політиці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Миколаївна Білозір, і будемо голосувати. Будь ласка, 1 хвилина.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги! Шановна кандидатко! Насправді, ми не раз чули від нашого Президента про політику героїв, що ми маємо шанувати і підтримувати наших ветеранів. На жаль, реальність дещо інша. Ніби ми створили і запрацює патронатна служба – помічники ветеранів. Але скажіть, будь ласка, навіщо ці помічники ветеранів, коли купа державних органів, які на кожному кроці порушують права ветеранів, дуже часто з цим стикаються на ВЛК, у лікарнях, навіть у військових частинах. Тут, мені здається, дуже багато роботи попереду. Я як вінничанка вірю вам, пані Наталіє, також вінничанці, що ви зробите все можливе й неможливе, щоб гасло Президента «Політика героїв», а ветеранів за оцінками Міністерства у справах ветеранів у нас буде понад 4 мільйони, було спрямовано на захист прав наших ветеранів, на шану, дяку і повагу від держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Калмикової Н.Ф. на посаду Міністра у справах ветеранів України» ([№ 12017](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Вітаємо!

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр у справах ветеранів України Калмикова Наталія Фернандівна. Будь ласка.

КАЛМИКОВА Н.Ф., *міністр у справах ветеранів України*. Я, Калмикова Наталія Фернандівна, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду.

Рухаємося далі. У нас є ще два кадрових питання.

Переходимо до розгляду питання про призначення Сметаніна Германа Володимировича на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України.

До слова запрошується кандидат на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Сметанін Герман Володимирович. Будь ласка, 2 хвилини.

СМЕТАНІН Г.В., *кандидат на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості України*. Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Шановний пане Прем'єр-міністре України Денисе Анатолійовичу! Насамперед, хочу подякувати нашим захисникам і захисницям за їхню мужність, стійкість, звитяги на полі бою, які щодня вони показують героїчними своїми зусиллями. Також хочу подякувати понад 300 тисячам працівникам оборонно-промислового комплексу України, 300 тисячам зброярам, які щодня наближають нашу перемогу, працюючи на підприємствах, в конструкторських бюро, в технічних КБ.

Для мене очолювання Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості є дуже великим викликом, але і великою честю та можливістю будувати в Україні арсенал вільного світу. Для мене оборонка – це щось особисте. Рік я працював на посаді директора Акціонерного товариства «Українська оборонна промисловість», учора звільнився. Хочу сказати, за минулий рік виробництво підприємства збільшилося в 2 рази. Ми увійшли в топ 50 найбільших оборонних компаній світу, показавши найбільшу динаміку росту серед усіх провідних компаній світу.

Я бачу наш оборонно-промисловий комплекс як потужний, високотехнологічний сегмент промисловості, з розвинутою кооперацією між державними та приватними підприємствами. На сьогодні вже підписані перші ліцензійні угоди щодо трансферів технологій між державними та приватними підприємствами. Потрібно відкривати ракетну галузь для приватних виробників, технології, які є на державних підприємствах, потрібно максимально

використовувати в інтересах приватних виробників, відкривати боєприпасну галузь, забезпечувати наявність довготривалих контрактів для приватних, державних виробників, оскільки, ви всі знаєте, на сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на запитання до кандидата на посаду. Будь ласка, 2 хвилини.

Власенко Сергій Володимирович, «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. Шановний пане кандидате, як ви можете прокоментувати інформацію про те, що в нас розпочався імпорт української зброї під час збройної агресії російської федерації, коли ми рахуємо кожен одиницю зброї. Що ви збираєтеся з цим робити?

Дякую.

СМЕТАНІН Г.В. Шановні народні депутати... *(Шум у залі)*. Я зрозумів, бо вже почав хвилюватися. Для поставки всього імпорту, що можемо знайти, ми прикладемо максимальних зусиль.

Щодо експорту. На сьогодні офіційної нормативної заборони експорту військової продукції за межі України немає. Діє комісія МКВТС, яка критично підходить виключно до продукції військового призначення. Усі позиції, які надходять до МКВТС розглядаються комісією. На сьогодні не експортуються ті критичні товари і оборонна продукція, яких потребує українське військо. Але слід зазначити, щоб такі питання не піднімалися, потрібно максимально завантажити державні та приватні підприємства, бо підприємства без замовлень, ви самі розумієте, працювати не можуть, тому й виникають такі запитання від народних депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Прошу передати слово Дмитру Наталусі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Дуже дякую. Шановний Германе Володимировичу! Я тут, з іншого боку. Дякую.

Сьогодні на засіданні комітету ми проговорювали різні аспекти діяльності міністерства, яке для нас є, що називається, рідним, і серед гарних та успішних показників, які воно демонструє у сфері оборонно-промислового комплексу, згадувалася і космічна галузь. Питання в тому, що здатність на сьогодні вести боротьбу в сучасній війні, все частіше означає здатність бачити противника

раніше, ніж він вас побачить, приймати рішення, переслідувати цілі швидше, ніж супротивник. Для того, щоб це робити на більших відстанях, у більш конкурентному середовищі, космос є критично важливим фактором. Але це космос не стільки військовий, що ми розуміємо в контексті ракетобудування, а цивільний, супутниковий. Чи є у вас намір звернути увагу на розвиток цього напрямку? Це перше.

І друге. Дуже вас прошу вирішити питання з лідерством у Державному космічному агентстві.

Прошу дати відповіді на важливі запитання.

СМЕТАНІН Г.В. Дякую за запитання. Дійсно, призначення нового очільника Державного космічного агентства довготривалий час є наболілим питанням. Моя позиція щодо Державного космічного агентства – воно повинно працювати безпосередньо на оборонно-промисловий комплекс України. Ті підприємства, які на сьогодні задіяні у виконанні програм мирного космосу, якихось приватних проектів, повинні бути трансформовані та передані під вертикаль управління Акціонерного товариства «Українська оборонна промисловість», бути залученими на всі 100 відсотків до виконання тих завдань, які визначає Верховний Головнокомандувач, Головнокомандувач Збройних Сил України, та мають забезпечувати Збройні Сили України ракетним озброєнням.

Разом з тим, ті напрями, про які ви кажете, що використовуються у цивільній сфері, вони також можуть використовуватися у військовій сфері. Тут нам дуже активно допомагають наші партнери космічними...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Повертайтеся на своє місце, будь ласка.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку Дмитро Андрійович Наталуха. Будь ласка, 1 хвилина.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, шановні колеги. Дякую, шановний пане головуєчий. Сьогодні ви мали можливість частково почути презентацію програми кандидата на посаду Сметаніна Германа Володимировича. На засіданні комітету вона була представлена більш розлого. На нашу колективну думку, це людина фахова і професійна, яка здатна продовжувати реалізацію поставлених задач попереднього керівника у співпраці та координації з комітетом.

Комітет схвалив рішення рекомендувати Верховній Раді призначити на посаду міністра стратегічної промисловості відповідного кандидата Сметаніна Германа Володимировича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово колезі по фракції Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Я хотів би звернутися до кандидата на посаду міністра з питань стратегічних галузей промисловості, хоч він, безумовно, зараз дуже зайнятий. На мій погляд, це міністерство у період дії воєнного стану, в період війни, мабуть повинно бути одним із ключових. Тому конкретно від нашої фракції вам є кілька порад стосовно роботи цього міністерства.

Перше, до чого, на нашу думку, варто було б змінити підходи, – підтримка українських розробок не просто шляхом купівлі за схемою – спочатку зробіть, а потім ми купимо, а шляхом інвестуванням у стартапи. У нас є велика кількість приватних компаній-розробників, які мають розробки сучасного озброєння, але не мають коштів для того, щоб їх втілити в життя. Думаю, Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості мало б і могло це робити.

Друге – це те, про що вже казав мій колега Сергій Власенко у своєму запитанні, – допоки в нас іде війна, треба бути дуже обережними з імпортом. Якщо ми не можемо забезпечити всім необхідним свою армію, ми нічого з України продавати за кордон не маємо права, тому що насамперед треба забезпечити свої потужності і можливості.

І, безперечно, ми переконані, що Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості повинно інвестувати в те, що нам потрібно. Майже три роки іде війна в Україні, а в нас немає свого порохового заводу. Ми повинні мати повний цикл виробництва зброї. Інвестуйте в це, побудуйте в Україні пороховий завод, щоб ми ні від кого не залежали, мали українську зброю найвищої якості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Короленко-Усова, фракція «Слуга народу».

КОРОЛЕНКО-УСОВА В.Ю. Насамперед, хочу подякувати Герману Володимировичу, який добре зарекомендував себе на посаді менеджера, якісного менеджера, в оборонній промисловості. Прошу вас підтримати його кандидатуру, молодого та перспективного, на посаду міністра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Юрій Павленко, група «Платформа за життя та мир».

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Шановний претенденте на посаду міністра! Декілька пріоритетів, які, на наш погляд, є надзвичайно важливими, бо міністерство важливе, нещодавно створене, все ще

ніяк в повній мірі не може запрацювати. Разом з тим, що, на наш погляд, є сьогодні найголовнішим? Це імпортозаміщення в оборонних закупівлях, збільшення фінансування національного ВПК, локалізація виробництва, бо сьогодні ми, на жаль, більше фінансуємо іноземні ВПК, включаючи і ті кредити, які отримуємо, збільшення частки ВПК у ВВП України, науково-дослідні, інноваційні удосконалення виробничих процесів, те, що сьогодні є надзвичайно на часі, і, звичайно, виклики, які стоять перед країною, наприклад, сучасний новітній виклик, коли Китай встановив обмеження на товари подвійного призначення, що, безсумнівно, може вдарити по виробництву дронів та інших сучасних видів озброєння, які сьогодні підтвердили свою ефективність.

Безумовно, є позитивні зрушення, зроблені вашим попередником, є позитивні зрушення, які ви зробили, обіймаючи свою попередню посаду, але обсяг завдань надзвичайно великий. Сподіваюся, ваш молодий вік, ті дискусії, які ми проводили щодо відновлення техніки, виробництва ВПК, ваша швидка, оперативна реакція на будь-яке звернення від будь-якої військової частини дає надію на вашу результативність на цій посаді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ірині Василівні Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В. Дякую, пане головуєчий. Колеги, ми сьогодні розглядаємо кандидатуру на посаду міністра, дійсно, одного із ключових міністерств під час дії воєнного стану. Члени Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки знайомі з діяльністю і результатами роботи pana Германа Сметаніна на попередній посаді.

Пане Германе, у вас є значна перевага – ви працюєте в тій системі, яка вам є достеменно знайомою. Єдине, що у вас буде вищий рівень управлінських обов'язків, а отже, і більше відповідальності. Я впевнена, ті результати, які ви показали на своїй попередній посаді, і, як ми знаємо, продемонструвало Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України за останній рік своєї діяльності, свідчать про те, що у розв'язанні іншої проблеми, яка у нас є сьогодні, ви маєте проявити фах своїх управлінських якостей. Я маю на увазі те, що наш ВПК здатний виробляти більше, ніж контракується державою. І коли ми говоримо про експорт нашої техніки, то він виникає лише тому, що в нас є незаконтракована державою, Міністерством оборони та іншими суб'єктами сектора безпеки і оборони продукція, яку ми здатні виробляти. Для мене це дивно і дико, тому що на фоні постійних потреб, які ми чуємо від наших комбригів та військових щодо забезпечення, ми маємо зробити все, щоб переорієнтувати

закупівлі на вітчизняну продукцію, щоб дати можливість працювати вітчизняному промислому комплексу на забезпечення потреб нашого сектора безпеки і оборони. Бажаю вам успіхів!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще у нас Устінова – 1 хвилина, і будемо голосувати.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги! Насамперед, хочу подякувати пану Герману за те, що він зробив, скажу чесно, революцію з приводу ремонту техніки в Україні. У нас зараз ремонтується техніка в десятки разів дешевше і краще, ніж це роблять будь-які наші партнери, і це його заслуга. Я цю людину особисто не знаю, але бачила, що він робить, і на скільки в нас знизилися обсяги коштів на ремонт. Я вам дуже дякую. Дуже сподіваюся, що так само буде і з виробництвом.

І ще – зробіть експорт продукції. До нас не піде жоден іноземний виробник, не буде вкладати нормальні гроші, тому що в нас лише один покупець – держава, а вона не може зараз собі дозволити викуповувати все. Якщо ми не хочемо, щоб у нас закривалися виробництва, зробіть програму: один танк – на фронт, один – на продаж. Подумайте, дуже прошу вас звернути на це увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до прийняття рішення, шановні колеги.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Сметаніна Г.В. на посаду Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України» ([№ 12018](#)) у цілому. Прошу голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Вітаю!

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр з питань стратегічних галузей промисловості України Сметанін Герман Володимирович. Будь ласка.

СМЕТАНІН Г.В., *міністр з питань стратегічних галузей промисловості України.* Я, Сметанін Герман Володимирович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції

України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Шановні народні депутати, дякую за довіру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду.

І завершальне на сьогодні кадрове питання – призначення Ковалю Віталію Станіславовичу на посаду міністра аграрної політики та продовольства України, але за значимістю, я сказав би, одне із найголовніших. Нагадую, ця галузь наразі забезпечує 40 відсотків валютного експорту. Тому давайте відповідально поставимося до цього питання, наші громадяни дивитимуться на це голосування також.

До слова для виступу запрошується кандидат на посаду міністра аграрної політики та продовольства України Коваль Віталій Станіславович. Будь ласка, 2 хвилини.

КОВАЛЬ В.С., кандидат на посаду міністра аграрної політики та продовольства України. Шановний пане головуєчий! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Щиро дякую за можливість бути тут і виступати перед вами. За останні дні дуже часто чую фразу, що аграрний сектор потребує глибинної переробки. Я додам, що ми зобов'язані це зробити. І я як кандидат на посаду міністра аграрної політики та продовольства гарантую вам, що аграрний сектор буде сектором глибинної переробки, а українська земля буде фундаментом для того, щоб ми на ній вирощували сировину, переробляли на продукцію і експортували її в максимальну кількість країн, забезпечували продовольчу безпеку. Аграрний комплекс має стати по-справжньому агроіндустріальним. Тому закликати вас підтримувати всі наші ініціативи у прагненні стати агроіндустріальною країною, щоб ми рухалися вперед, і слова «аграрій України» звучали гордо у всьому світі. Адже село і люди в селі ніколи не зрадять своїй землі.

Друзі, у нас великі виклики, але сьогодні ми маємо забезпечити і валютну виручку, і зростання нашої економіки, і головне – відновити довіру аграріїв до влади, а саме ті програми, які ми з вами затвердили, маємо наповнити коштами не тільки бюджетними, а й наших партнерів, щоб продукція була конкурентною, і ми могли на всіх континентах забезпечувати продовольчу безпеку.

Беру на себе відповідальність відновити суб'єктність Міністерства аграрної політики та продовольства, щоб агропромисловий комплекс був драйвером розвитку всієї економіки, особливо в суміжних галузях машинобудування та тих галузях, які дозволять нам зробити імпортозаміщення.

Друзі, щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Прошу записатися на запитання до кандидата.

Дануца Олександр Анатолійович, фракція «Слуга народу».

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Артему Чорноморову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Чорноморов. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, хотів би зазначити, Віталій Станіславович один із небагатьох кандидатів, присутніх сьогодні в залі, який зустрівся з аграрним комітетом і, будучи Головою Фонду державного майна, пояснив свою роботу діями і словами.

Хочу звернутися до Віталія Станіславовича і сказати, що перед вами дуже багато викликів: по-перше, і один із основних викликів – це «сірий» обіг зерна, так звана форма 2, по-друге, підняття мінімальних роздрібних цін на вино і виноматеріал, по-третє, всі євроінтеграційні законопроекти, які наразі є в аграрному комітеті, по-четверте, рібно-меліоративні системи, що є дуже важливим, які наразі повинні передатися до Міністерства аграрної політики та продовольства, по-п'яте, як ви зазначили, – відкриття нових ринків для наших аграріїв.

Той кредит довіри, який наразі ми як народні депутати вам даємо, є також кредитом довіри фермерів і всього агросектора.

Запитання: який сектор, ви вважаєте, для вас є найголовнішим і пріоритетнішим?

Дякую.

КОВАЛЬ В.С. Дякую, Пане Артеме, за запитання. Хочу подякувати кожному члену аграрного комітету за вчорашню плідну дискусію і сьогоднішнє ваше делегування.

Друзі, в аграрному секторі, як і в цілій країні, немає важливих чи неважливих напрямів. Ми маємо здійснювати аграрну політику таким чином, щоб одноосібник-господарник, маленькі, середні фермери і потужна агрокорпорація мали рівні умови (*Шум у залі*). Скажу як людина, яка виросла в сільській місцевості, що село, в якому є ферма, це потужне живе село. Тому я проситиму у вас підтримки галузі тваринництва. Тваринництво є першим і основним фундаментом переробки. Саме через розвиток тваринництва ми зможемо забезпечити нормальні внутрішні ціни на молоко, м'ясо та інші продукти, і це нам дозволить розвивати аграрний експорт не лише в галузі рослинництва, а й в галузі тваринництва. Ми маємо зайнятися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Віталію Станіславовичу. Займіть, будь ласка, своє місце.

До слова для співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики Олександр Васильович Гайду. Будь ласка.

ГАЙДУ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 128, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка Олександра Сергійовича Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики на своєму засіданні сьогодні, 5 вересня, розглянув подання Прем'єр-міністра України Шмигаль Денис Анатолійовича про призначення Ковалю Віталія Станіславовича на посаду міністра аграрної політики та продовольства України.

Віталій Коваль має великий досвід роботи як в бізнесі, так і на адміністративній роботі, працював в банківській сфері, керував підприємствами в аграрній, транспортній та будівельній сферах.

Тому, розглянувши та обговоривши на засіданні комітету подання Прем'єр-міністра України, Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України підтримати призначення Ковалю Віталія Станіславовича на посаду міністра аграрної політики та продовольства України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні колеги, в нашому засіданні брав участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль, якому наразі потрібно відбутися на важливу міжнародну зустріч (*Оплески*). Завтра ми чекаємо уряд в повному складі на «годині запитань до Уряду», і Денис Анатолійович на трибуні відповідатиме на запитання.

Переходимо до обговорення. Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Чорний Дмитро Сергійович, фракція «Слуга народу».

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу переходити до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за лаконічність.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Герасимов. Будь ласка, з трибуни.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, дійсно, сьогодні аграрна галузь є стратегічною галуззю в Україні. І тут вже лунали певні цифри, але я вам хочу сказати, що в 2022-2023 роках у певні місяці частка агропродовольчої продукції в загальному експорті України досягала 65 відсотків. Ви просто вдумайтеся в цю цифру. Але водночас наші аграрії стикаються і з величезною масою проблем.

Перше. Заміновані поля, і це проблема розмінування.

Друге. Блокування податкових накладних наліво, направо. Я всіх закликаю голосувати за державний аграрний реєстр, щоб ми хоч якось полегшили цю проблему.

Третє. Недоступність зернового коридору. Завдання нового міністра – зробити так, щоб влада менше крала за формою 2.

Четверте. Проблема з аграріями, чії землі залишилися на окупованих територіях, а банки сьогодні просто знищують їх і їхній бізнес. Це дуже важливо.

Але держава подумала, що цих проблем для аграріїв мало і вирішила їм ще додати: підняття акцизів на паливо, підняття податків. Я вважаю, повернення суб'єктності міністерства означає тільки одне – захистити аграріїв від податкової, підняття акцизів і податків.

Окрім цього, давайте не забувати, що нас очікує блокування експорту. Давайте будемо уважними, з цим теж прийдеться стикнутися.

І насамкінець. Я тримаю в руках перелік розділів перемовин з Європейським Союзом, що повинен мати кожний народний депутат. Одразу вам повідомляю, тут 35 пунктів, найважливіші – 11, 12 і 13. Поясню, чому? Ці пункти найскладніші для нас, пов'язані з Міністерством аграрної політики та продовольства. Тому в мене до вас велике прохання: будь ласка, прогарантуйте сьогодні, що аграрний комітет Верховної Ради України буде залучений до процесу перемовин не на словах, а на ділі. Це важливо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л. Депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановна президіє! Шановні колеги! Шановний пане кандидате! Наша група підтримуватиме ваше призначення на посаду міністра аграрної політики та продовольства. Ми вважаємо, у воєнний час треба підтримати Кабінет Міністрів, тому що це ключовий орган управління країною.

Що хотілося б побажати поки що кандидату на посаду. Я уважно слухав ваш виступ, ви говорили дуже правильні речі щодо переробки і тваринництва. Дуже хотілося б, щоб ви дійсно змогли реалізувати це. Мені як депутату, який представляє в парламенті Одеську область, дуже хотілося б, щоб держава згадала про виноградарів і виноробів з точки зору компенсацій у цій галузі

сільськогосподарського виробництва. Було б дуже добре, щоб дане міністерство було не міністерством статистики бізнесу чи нагляду за бізнесом, а виконувало дві ключові функції: захист ринків, просування нашої продукції на тих ринках, де можливо, щоб наші аграрії могли експортувати якнайшвидше, якнайлегше свою продукцію, та розпорядження, здорове державне лобіювання фінансуванням нашого сільськогосподарського сектора, як це прийнято в Європейському Союзі. Якщо так буде, наша група всіляко підтримуватиме вас на цій посаді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євтушок, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановний Віталію Станіславовичу, я точно знаю, що у вас ще не настало професійне вигорання. Бачив, як ви отримували попередній досвід роботи на посадах голови Рівненської обласної державної адміністрації, потім Рівненської обласної військової адміністрації, Фонду державного майна. Бачив, як ви організовували роботу з ліквідації наслідків ракетних атак по Рівненщині. Тому точно знаю, що і тут вам під силу впоратися з серйозними задачами і викликами, яких, одразу хочу сказати, буде немало, адже це ключова галузь, яка забезпечує продовольчу безпеку в Україні. Кожен українець повинен мати кусок хліба на столі і до хліба, і це ваше основне завдання.

У 2023 році 120 мільярдів Україна втратила через блокування кордону з Польщею, і наші аграрії не змогли експортувати своє зерно. Це перший виклик, щодо якого ви маєте чітко тримати руку на пульсі і дуже оперативно його долати.

Тепер про три ключові моменти, на що я хотів би звернути увагу, які ми з колегами із фракції «Батьківщина» обговорюємо. По-перше, харчова переробна промисловість. Переробка, переробка, переробка. Лише це дає нам можливість отримувати доходи і валюту в Україну. По-друге, – сільгоспмашинобудування. Буквально, недавно 90 відсотків техніки, тракторів, машин, плугів і таке інше вироблялося в Україні. Відновлюйте цю галузь сільського господарства. По-третє. Не треба думати про монокультури, експортуючи з України кукурудзу, пшеницю, ще щось. Треба тут виростити, переробити, навіть зробити те саме біопаливо, біоетанол, і продати вже цей готовий продукт за кордон.

Хай вам щастить!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо вам. Можемо переходити до голосування? Прекрасно.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85... *(Шум у залі)*.

А, вибачте, Руцишин, фракція «Голос». Будь ласка, 1 хвилина.

Запросіть депутатів до залу.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги, з приводу претензій, висловлених моїми попередниками. Я хотів би сказати, що ви точно будете задоволені співпрацею з відповідним комітетом, коли міністерство очолюватиме Віталій Коваль.

Також хотів би сказати з приводу відсутності біографії. Я знаю біографію кандидата і можу вам сказати, що це є високоціннісна людина і в екстремальних умовах він зробить належний вибір. Голосуємо за!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України, статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Коваля В.С. на посаду Міністра аграрної політики та продовольства України» ([№ 12014](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Вітаю!

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, в день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр аграрної політики та продовольства України Коваль Віталій Станіславович.

КОВАЛЬ В.С., міністр аграрної політики та продовольства України. Присяга члена Кабінету Міністрів України.

Я, Коваль Віталій Станіславович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Честь маю. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякуємо. Займіть, будь ласка, своє місце в ложі уряду, але ненадовго, адже розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну і результативну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Разом до перемоги! Слава Україні!